Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 249 (20. 217) • 1988 йил 29 октябрь • шанба

Баҳоси 3 тийин.

ФАОЛ ҲАРАКАТЛАР ДАВРИ

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

27 октябрда, соат 15 да СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Иттифоқ Советининг биринчи мажлиси бошланди. Мажлисда **М. С. Горбачев, В. И. Воротников, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, В. А. Медведев, Н. И. Рижков, Н. Н. Слюньков, В. В. Шчербицкий, А. И. Лукьянов, Ю. Д. Маслюков, Г. П. Разумовский, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Тализин, О. Д. Бакланов** иштирок этдилар.

Мажлис палата раиси **Ю. Н. Христораднов** раислигида ўтди.

Йиғилганлар тўққизинчи сессиядан кейинги вақтда вафот этган депутатлар Г. С. Золотухин, С. А. Лосев, В. Н. Полецков, А. И. Портноваларнинг хотирасини бир минут сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Иттифоқ Совети План-бюджет комиссиясининг раиси **Б. В. Качура** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилги Давлат плани ва 1988 йилги планнинг қандай бажарилаётгани тўғрисида, СССРнинг 1989 йилги Давлат бюджети ҳақида ва 1987 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида Иттифоқ Совети доимий комиссияларининг қўшимча докладини қилди. Демократиялаш вазияти, иқтисодий ислоҳотнинг бориши, сиёсий системада бошланган ўзгартишлар, деди у, план ва бюджет лойиҳаларини комиссияларда дастлабки тартибда кўриб чиқиш характерини тубдан ўзгартиришни олдиндан белгилаб берди, СССР Олий Советига тақдим этилган ҳужжатларни янада ҳар томонлама ва чуқур муҳокама қилишни талаб этди. Депутатлар барча йўналишларда ва айниқса халқ фаровонлигини ошириш билан бевосита боғлиқ соҳаларда олға томон силжиш вазифаларини амалий ҳал этишга асосий эътиборни қаратдилар.

Нотиқ комиссиялар 1989 йилги бюджетни кўриб чиқиш натижасида 1 миллиард 696,6 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш ва шу асосда бюджет даромадларини 1 миллиард 425,5 миллион сўм ошириш имкониятини аниқлаганларини маълум қилди. Ана шу маблағдан 1 миллиард 303 миллион сўмини бюджет камомадини қисқартиришга, 122,5 миллион сўмини қишлоқ жойлардаги умумтаълим мактабларининг, халқ депутатлари посёлка ва қишлоқ Советларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, шаҳарлар, ишчилар посёлкалари ва қишлоқ районлари марказларини ободонлаштиришга сарфлаш таклиф этилади.

Нотиқ комиссия номидан СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилги Давлат планини ва СССРнинг 1989 йилги Давлат бюджетини тасдиқлашни таклиф этди. 1987 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш тўғрисида таклиф ҳам киритилди.

Сўнгра депутатлар план ва бюджет тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилишга киришдилар.

Революцион янгиланиш жараёни ҳаётнинг ҳал қилувчи соҳаси — экономикага тобора чуқурроқ кириб бормоқда, деди РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **Ф. А. Табеев** музокарани бошлаб берар экан. Хўжалик юритишнинг янги усуллари ўзига йўл очиб бормоқда, меҳнатни ташкил этишнинг илғор шакллари — пудрат ва ижара ривожланмоқда, шартнома интизоми мустаҳкамланмоқда, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш илдам суръатлар билан кўпаймоқда.

Бироқ республика дон хўжалигининг ривожланиши анча орқада қолмоқда, чакана товар оборотида ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда катта қийинчиликлар бор. Социал соҳа объектларини ишга туширишда камчиликлар пайдо бўлди.

Украина ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Украина ССР Госпланининг раиси депутат **В. П. Фокин** экономиканинг аҳволини таҳлил қилиб, республикада бошқарувнинг иқтисодий методлари ривожланиб бораётганлигини таъкидлади. Социал соҳани мустаҳкамлашда олдин кўзда тутилган барча умумий маблағларнинг бешдан бир қисми эмас, балки тўртдан бир қисми сарфланади.

Депутатнинг фикрича, муҳокама қилинаётган планда инвестиция сиёсати барча масалаларининг энг мақбул ечими топилган эмас. У республика хўжалик ҳисоби концепциясини ишлаб чиқиш муаммолари тўғрисида ҳам гапириб, бу концепция тор миллий манфаатлар билан чекланиб қолмаслиги лозимлигини айтди. Қардошларча дўстлик ғоялари, барча миллатлар ва элатларнинг иқтисодий ва социал турмушини яхшилаш кўзда тутилиши керак.

Витебскдаги «Красний Октябрь» пойабзал фабрикаси ишчиси депутат **В. А. Дягель** енгил саноат корхоналарининг ўткир муаммолари тўғрисида гапирди. Бу муаммоларни фақат ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини кескин ошириш, уни замонавий машина-ускуналар ва материаллар билан таъминлаш негизидагина ҳал этиш мумкинлигини уқтирди. Бироқ ҳозир ана шу шартларнинг бирортаси ҳам амалда бажарилмаяпти. Нотиқ машинасозларга, химикларга, кўнчиларга жиддий эътирозлар билдирди, улар мазкур муаммоларни ҳал этишда пойабзалчиларга ёрдам беришлари керак. Унинг фикрича, СССР Министрлар Совети тегишли министрликлардан, мансабдор шахслардан енгил саноат корхоналарини ривожлантиришга тағин ҳам кўпроқ ҳисса қўшишларини талаб қилиши лозим.

СССР қора металлургия министри депутат **С. В. Колпаков** қайта қуриш даврида тармоқни ривожлантиришнинг ўзига хос жиҳатлари тўғрисида гапирди. Тўла хўжалик ҳисобига ўтиш шароитида, деди у, корхоналарнинг молиявий аҳволи анча соғломлашди. Бироқ ҳали ҳам бир маромда ишлашга, шартнома бўйича маҳсулот етказиб беришнинг 100 процент бажарилишига эришилмади. Бунинг асосий сабабларидан бири шундаки, янги иқтисодий муносабатлар тўла-тўкис ишга солингани йўқ. Хўжалик ҳисобининг иккинчи моделига ўтиш иқтисодий ишларга янги туртки беради.

Москвадаги «Компрессор» совитиш машинасозлиги заводининг токарлар бригадири депутат **В. А. Лунев** мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш плани тўғрисидаги докладнинг асосий йўналишларини қўллаб-қувватлаб, ишчиларнинг кўпчилиги мамлакатнинг иқтисодий ўсишини кучайтиришга ва халқнинг, бинобарин, ҳар бир ишчининг фаровонлигини оширишга қаратилган ислоҳотга ижобий муносабатда бўлаётганликларини таъкидлаб ўтди. Айни вақтда нотиқ меҳнат унумдорлигининг ўсиши билан иш ҳақи нисбати тегишли контрол қилинмаслиги даромадлар илдам ўсишига олиб келганлигини айтди. Кўпроқ ҳақ оляпмиз, ёмонроқ ишлаяпмиз, деди у. План лойиҳасида бу масалалар унчалик аниқ баён қилинмаган, тегишлича конкретлаштирилмаган. Иш ҳақига нисбатан меҳнат унумдорлигининг илдам ўсишини таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиш зарур.

Биз, депутатлар, маҳаллий Советларнинг қайта қуришнинг кўпгина масалаларини нақадар қийинчилик билан ҳал этаётганликларини биламиз, деди Ленинграддаги ССР Иттифоқи 60 йиллиги номли 90-ўрта ҳунар-техника билим юрти мураббийси — ишлаб чиқариш таълими инструктори депутат **Б. А. Журавлев.** Шунинг учун қийин бўлмоқдаки, одамлар ҳаётининг жуда зарур ва муҳим масалаларини амалда ҳал этиш учун Советларнинг имкониятлари, баъзан эса ҳуқуқлари ҳам йўқ. Маҳаллий Советларда зарур маблағ бўлмас экан, улар реал ҳокимиятга ва социал вазифаларни тўла-тўкис ҳал қилишга умид қила олмайдилар. Совет территориясида жойлашган корхоналарнинг фойдасидан шу Совет бюджетига маълум процентни ажратиб беришни шарт қилиб қўйиш керак.

Совет кишилари келгуси йил плани ва бюджетида XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг, энг аввало, озиқ-овқат масаласи, товарлар ишлаб чиқаришни ва хизматни кўпайтириш, уй-жой қурилишини ривожлантиришга доир қарорлари салмоқли тадбирлар билан тасдиқланганини кўришни истайдилар, деди КПСС Вологда область комитетининг биринчи секретари депутат **В. А. Купцов.** Бугун кўриб чиқилаётган лойиҳалар ана шу мақсадларга асосан жавоб беради. Нотиқ ошкоралик ва демократиялаш шароитида депутатлар мамлакат молиявий аҳволидаги қийинчиликлар, ички ва ташқи қарз, пулнинг қадрсизланиши, яширин экономика тўғрисида кўпроқ маълумот олишлари лозимлигини таъкидлади. Ҳозирги сессияда бюджетдаги камомад тўғрисидаги масаланинг рўй-рост ўртага қўйилиши раҳбарларни ҳам, бутун халқни ҳам кўп нарсани ўйлаб кўришга мажбур қилади. Бу ишларнинг аҳволини тезроқ ўнглаб олишга имкон беради. Депутатнинг фикрича, агросаноат комплексини ривожлантириш масалалари жиддий равишда пухталаштиришни талаб қилади.

Горький автомобиль заводи («ГАЗ» ишлаб чиқариш бирлашмаси) бош директори депутат **Б. П. Видяев** бирлашма коллективи бу йил дизель автомобиллари ва улар учун моторлар ишлаб чиқарадиган қувватларни ишга тушириш юзасидан берилган ғоят жиддий топшириқни бажара олмаганлигини ўз-ўзини танқид руҳида тан олди. Бу топшириқ барбод бўлганлигининг сабаблари, деди нотиқ, қисқача қилиб айтганда, пудрат ишлари лимитидаги «анъанавий» камчиликлар, моддий ресурслар ва технология машина-ускуналари билан комплектлашдаги қолоқлик билан изоҳланади. Ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ишлари ҳамда дизелга ўтказишга доир барча қурилиш-монтаж ишларининг қирқ процентини коллектив ўз кучи билан бажараётган шароитда ана шундай бўлмоқда.

Грузия ССР Министрлар Совети Раиси депутат **О. Е. Черкезиянинг** фикрига қараганда, республика раҳбариятига регионни иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожлантиришда ўзига бериб қўйилган ҳуқуқни амалда рўёбга чиқаришига имкон берадиган аниқ-равшан ташкилий-иқтисодий механизм зарур. Ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтиш шароитида, деди нотиқ, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига Иттифоқ-республика тармоқлари бўйича ишлаб чиқариш программасини, капитал қурилишни, молиявий кўрсаткичлар ва материал-техника ресурсларини планлаштириш ҳуқуқини бериш лозим. Иттифоқ министрликлари ихтиёрида фан ва техникани ривожлантириш, ресурслар ва маҳсулотларнинг энг муҳим турлари юзасидан умумий иқтисодий нормативларни ва материалларнинг балансларини ишлаб чиқиш масалалари қолади.

Шу билан Иттифоқ Советининг мажлиси тугади.

Сессия 28 октябрда ўз ишини давом эттиради.

* * *

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг ўн биринчи сессиясида халқ мухтор вакилларининг иши реализм руҳи билан, қайта қуриш тақдири учун юксак масъулият туйғуси билан ажралиб турди. Бундай ёндашув, деб таъкидлашди делегатлар, туб иқтисодий ислоҳот вазифаларини, КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси йўл-йўриқларига мувофиқ чуқур социал ва сиёсий ўзгартишларни амалга ошириш вазифаларини ҳал қилишнинг негизидир.

28 октябрь куни Миллатлар Совети билан Иттифоқ Советининг мажлислари, шунингдек мамлакат олий ҳокимият органи палаталарининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Қўшма мажлис ҳар томонлама муҳокамадан кейин 1989 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш давлат плани ва давлат бюджетига қонун кучини берди.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида эрталаб соат 10 да Миллатлар Советининг биринчи мажлиси очилди. Мажлисда **В. М. Чебриков, А. Н. Яковлев, А. П. Бирюкова, А. В. Власов, Ю. Д. Маслюков, Д. Т. Язов** ўртоқлар иштирок этдилар.

Миллатлар Советининг Раиси **А. Э. Восс** раислик қилди.

Депутатлар тўққизинчи сессиядан кейинги даврда вафот этган депутат В. П. Миронов хотирасини ўринларидан туриб ҳурмат билан эсга олдилар.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилги Давлат плани тўғрисида ва 1988 йилги план қандай бажарилаётганлиги ҳақида, 1989 йилги СССР Давлат бюджети тўғрисида ва 1987 йил бюджетининг ижроси ҳақида Миллатлар Совети доимий комиссияларининг қўшимча докладини қилиш учун Миллатлар Совети План-бюджет комиссиясининг раиси **Н. И. Масленников**га сўз берилади.

Депутат умуман мамлакатда 1988 йилги хўжалик вазиятига баҳо бериб, авж олиб кетган қайта қуриш ва жамият турмушининг ҳамма соҳаларини янгилаш халқ хўжалигини ривожлантиришда муайян ижобий натижаларга эришиш имконини берганлигини таъкидлади. Бироқ ҳозирча иқтисодий вазиятнинг тубдан яхшиланишига эришилмади, деди у. СССРнинг кўпгина министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари бошқарувни қайта қуришни асосан марказий аппаратни қисқартириб, унинг структурасини ўзгартиришдан иборат қилиб қўйдилар, ўз ишларининг услуби ва методларини такомиллаштиришга ҳаракат қилмаётирлар. Меҳнат коллективлари хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи пул билан таъминлаш вужудга келтирадиган имкониятлардан чинакамига фойдаланишлари учун улар корхоналарга зарур ёрдам кўрсатмаётирлар.

Нотиқ киритилган тузатишларни ҳисобга олиб, СССРнинг 1989 йилги давлат бюджетини даромадлар бўйича 459.814.445 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича — 494.797.545 минг сўм миқдорида ёки харажатларни даромадлардан 34.983.100 минг сўм ортиқ қилиб тасдиқлашни таклиф этди. 1987 йилги СССР давлат бюджети ижроси тўғрисидаги ҳисоботни ҳам тасдиқлаш таклиф қилинди.

Нотиқ бюджетдаги номутаносибликни таҳлил қилиб, бу узоқ вақт давомида, жумладан сўнгги даврда тўпланиб қолган хўжалик юритишдаги катта нуқсонларнинг, ҳали ҳам тугатилмаган экстенсив методлар ва харажатларни кўзда тутувчи ёндашувларнинг, ташқи бозордаги ноқулай вазиятнинг натижалари, бошқа салбий омилларнинг таъсири эканлигини таъкидлаб ўтди.

1989 йил плани, деди пировардида қўшимча докладчи, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг иқтисодий жиҳатдан кўпроқ мустақил бўлиши учун, миллий хусусиятларни ва бошқа хусусиятларни ҳисобга олиб, территориялар ва регионларни комплекс социал-иқтисодий ривожлантиришни таъминлашда маҳаллий совет ва хўжалик органлари ташаббускорлиги ва ижодкорлигини кенгайтириш учун шароит яратиш зарурлигига асосланган.

Депутатлар план ва бюджет тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилишга киришдилар.

Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **М. В. Ковалев** минбарга чиқади. У планни ишлаб чиқишда меҳнат коллективлари ва маҳаллий Советларининг иштирок этиши ишлаб чиқариш резервларинигина эмас, шу билан бирга айрим регионларнинг социал эҳтиёжларини ҳам яхшироқ назарда тутиш имконини берганлигини айтди. Бироқ СССР Министрлар Советида планни кўриб чиқиш чоғида республика учун катта аҳамиятга эга бўлган бир қанча муаммолар ҳал этилмай қолди. Депутат ана шу муаммолар орасида экология проблемасини тилга олди. Министрликлар ва идоралар ўз корхоналарини қуриш ва улардан фойдаланиш чоғида табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини ҳамиша ҳам тўла ҳажмда бажардилар, деб бўлмайди. Кейинги ўн беш йил ичида Белоруссияда саноат ғоят жадал ривожланди. Бу эса эркин меҳнат ресурслари аллақачон тугашига олиб келди, электр энергия қувватлари бўйича камомад юз берди, транспорт зўриқиб ишламоқда.

Житомирдаги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги номли каноп комбинатининг тўқувчиси депутат **Г. Г. Бедарева** ўз нутқини енгил саноат муаммоларига бағишлади. Мазкур соҳа, деди у, энг заиф соҳалардан бири бўлиб қолмоқда. Кўпдан-кўп бюрократик йўллар меҳнаткашларнинг ташаббусини чеклаб қўймоқда, машъум қолдиқ принципи ҳамон яққол кўзга ташланмоқда. Нотиқнинг фикрича, планлаштириш ҳам тармоқни ривожлантиришга яширинча тўсқинлик қилмоқда. Масалан яқинда коллективга келгуси йилда 500 тонна ип калава кам етказиб берилиши маълум бўлди. Бошқача қилиб айтганда, ҳозирнинг ўзидаёқ корхона ходимларининг планни бажармаслиги аниқ бўлиб қолмоқда. Житомирдагина ишларнинг аҳволи шундай эмас — бутун тармоқ хом ашё билан етарлича муттасил таъминланмаяпти. Нотиқ енгил саноатнинг 1989 йилги плани лойиҳаси аниқ балансланмаганини таъкидлади.

Республика КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматининг мададига таяниб, турғунлик шароитидан изчиллик билан чиқиб олмоқда, деди ўз нутқида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари депутат **В. П. Анишчев.** У социал ва иқтисодий ривожланиш планларини ишлаб чиқиш соҳасида жиддий, кўп жиҳатдан новаторона тайёргарлик ишлари олиб борилганлигини айтди. Нотиқнинг фикрича, Ўзбекистон умумиттифоқ вазифаларини амалга оширишга ўзи қўшадиган ҳиссани кўпайтириш учун катта имкониятларга эгадир. Пахта толаси, халқ истеъмоли моллари, озиқ-овқат маҳсулоти етиштириш кўпаяди. Уй-жойлар, мактабгача тарбия болалар муассасаларини фойдаланишга топширишни кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Толдиқўрғон области Панфилов районидаги Калинин номли колхоз раиси депутат **И. М. Белолов** озиқ-овқат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш зарурлиги ва шу билан боғлиқ кўпгина муаммолар тўғрисида гапирди. У озиқ-овқат муаммосини ҳал этиш кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг талайгина резервларидан фойдаланишга боғлиқ эканини таъкидлади. Хўжалик ҳисоби, коллектив ва оила пудрати, ижара шу резервларни қидириб топиш ва ишга тушириш имконини беради. Колхоз раисининг фикрича, СССР Госплани, СССР Госснаби ҳозирги вақтда қишлоққа кўплаб техника, айни вақтда ижарачилар дала ва фермаларда муваффақият билан фойдаланиши мумкин бўлган техника ажратишлари зарур.

Муҳокама қилинаётган план асосан совет экономикасини қайта қуриш вазифаларига мос келади, деди СССР нефть саноати министри депутат **В. А. Динков.** Бироқ ёқилғи хом ашё тармоқларини ривожлантириш проблемаларига кўпроқ эътибор бериш зарур. У нефть ва газ қазиб олувчилар ҳозирги вақтда ҳар бир тонна хом ашёни тобора қийинчилик билан қазиб олаётганликлари ва бу қимматга тушаётганлигини таъкидлади. Вазият бутун бир муаммолар комплексини вужудга келтирди. Ана шундай муаммолардан бири — тармоқни техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлашни кескин жадаллаштириш заруратидир. Министр ана шу муаммога батафсил тўхталди. Нутқда тармоқни социал ривожлантириш масалалари катта ўринни олди.

«Грузгидроэнергострой» қурилиш-монтаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи депутат **М. А. Цискаришвили** беш йилликнинг ўтган даврида республика экономикаси бирмунча соғлом негизда ривожланганлигини айтди. Бироқ бир қанча ижобий тенденцияларга қарамай, ҳозирча Грузияда капитал қурилишдаги аҳволни яхшилашга муваффақ бўлинмади. У электр энергетика муаммосини ҳам тезроқ қарорлар қабул қилинишини талаб этаётган долзарб масалалар қаторида тилга олди. Уларни ҳал этишда табиатни муҳофаза қилиш комплекс тадбирларига алоҳида эътибор бериш зарур, токи республикадаги шусиз ҳам мураккаб экологик вазият кескинлаштириб юборилмаслиги керак.

(Давоми иккинчи бетда).

СУРАТДА: Ўзбекистон ССРдан иштирок этаётган депутатлар мажлислар залида.

ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзига

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети комсомол аъзоларини, комсомол ветеранларини, ёшлар, барча совет кишиларини шонли сана — Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 70 йиллиги билан самимий қутлайди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг оловли йилларида туғилган Ленин комсомоли ўз халқининг бутун қаҳрамонона йўлида ҳамиша у билан бирга бўлди. Ватан даъватига ҳамиша лаббай, деб жавоб берди. Комсомоллар коммунистлар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилдилар ва жангга кирдилар, йигит-қизларни олға бошладилар, қийин, ёшларнинг ташаббуси ва шижоати зарур бўлган жойларга интилдилар. Комсомол социализм ғояларига содиқ миллион-миллион жангчиларни тарбиялашга жуда катта ҳисса қўшди, унинг ишлари — тарихимизнинг ўчмас саҳифасидир.

Партия мамлакатимиз тақдирига даҳлдор бўлган ҳозирги даврда комсомолнинг, мамлакатимиз бутун ёш авлодининг жуда катта қудратига, уларнинг дадиллиги ва ташаббусига, қизғин ишларга интилишига, қолоқлик ва бюрократизмга нисбатан муросасиз бўлишига умид боғлайди.

ВЛКСМ ўз фаолиятидаги камчиликларни ҳалоллик билан ошкора очиб ташлаётгани, комсомол ташкилотларини сусткашлик ва қолоқлик ҳолатидан чиқаришга, ёшларни ташвишлантираётган муаммоларнинг моҳиятини тушуниб етишга ва бу муаммоларни ёшлар манфаатларини кўзлаб ҳал этишга астойдил ҳаракат қилаётганлиги муҳимдир. Ёшлар ўртасида авангардлик ролини оширишга, йигит-қизларнинг социал активлиги ва ташаббусини ривожлантиришга, ғоявий эътиқодни шакллантириш ва жамиятни янгилаш учун партия амалга ошираётган йўлнинг тўғрилигига ишонч туғдиришга қодирлик комсомол ҳаёти ва фаолиятининг туб масаласи бўлиб қолмоқда. Комсомолнинг қайта қуриш ишига реал ҳиссаси — ВЛКСМ ишининг мезонидир. Ана шу негизда совет ёшларининг сиёсий ташкилотчиси сифатида комсомолнинг реал роли ортиб бораверади.

Партия ишлаб чиққан қайта қуриш сиёсатини ташкил этувчи ҳамма нарса — иқтисодий ва сиёсий системанинг туб ислоҳоти, демократиялаш, маънавиятнинг улуғланиши ва жамиятнинг ахлоқий жиҳатдан янгиланиши комсомол ва бутун ёш авлоднинг жонажон ишидир. Ёшлар ўз ташкилотлари сафида сиёсий чиниқиш мактабидан ўтишлари, демократия, ижодкорлик, мустақиллик, социализм ғояларини, жамиятни революцион янгилаш ғояларини ҳимоя қила билиш ўқувидан сабоқ олишлари керак. Улар миллатлараро муомалада, биргаликдаги ўқиш ва ишда, ҳарбий хизмат чоғида Совет Иттифоқи халқлари ватанпарварлиги ва интернационал қардошлиги анъаналарини ривожлантириш ва муқаддас билиб асраш сабоғини оладилар. Ўз позицияларини ифодалашдаги ошкоралик ва рўй-ростлик, комсомол ҳаётида ташаббускорликни кенг кўламда авж олдириш юксак даражадаги уюшқоқлик билан, сўз ва иш учун масъулият билан қўшилиб кетиши керак.

Комсомолга партиявий раҳбарликнинг ленинча анъаналари қайта тикланмоқда. Бу қайта қуришнинг иқтисодий, сиёсий, социал соҳасида комсомолнинг ижодий иштирок этиши учун имконият очади, ёш авлодга халқ ҳокимияти тажрибасини, социализм тараққиётининг янги босқичида сиёсий маданиятни эгаллаб олишга ёрдам беради. КПСС, Совет давлатининг ёшларга нисбатан тутаётган сиёсати моҳияти йигит-қизларнинг жамиятни янгилаш жараёнида оммавий ва фаол иштирокини ривожлантиришдан, мустақиллик учун кенг майдон очиб беришдан, реал иш ва реал масъулият билан тарбиялашдан иборат.

КПСС Марказий Комитетининг шунга ишончи комилки, Ленин комсомоли партиянинг энг яқин ёрдамчиси ва резерви бўлишдек юксак бурчини ўз ишлари билан тасдиқлайди, революция идеаллари, планетанинг тинч келажаги учун кураш солномасига янги шонли саҳифалар ёзади, қайта қуришнинг ёш гвардиячиси бўлишдек ҳуқуқини исботлайди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

АМАЛИЙ ВИЗИТ БИЛАН

МПЛА — Меҳнат партиясининг раиси, Ангола Халқ Республикасининг президенти Ж. Э. душ Сантуш совет раҳбариятининг таклифига биноан 27 октябрь куни қисқа муддатли амалий визит билан Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Лукьянов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ИЛМИЙ - НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Бухоро Коммунистик партияси тузилган кунга 70 йил тўлмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Бухоро область партия комитети ва Тошкент Олий партия мактаби билан биргаликда Тошкентда ўтказган илмий-назарий конференция ана шу санага бағишланди.

Конференцияни республика Фанлар академиясининг вице-президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Э. Ю. Юсупов очди. Докладлар ва нутқларда амирлик даврида халқ революциясини тайёрлаш ва ўтказишда, Бухоро Халқ Совет Республикасини тузишда, уни нокапиталистик йўлдан тараққий эттиришда Бухоро Компартиясининг роли таъкидлаб ўтилди.

Конференцияда ўша даврга оид адабиётлар кескин танқидий нуқтаи-назардан таҳлил этилди, Бухоро Компартияси тарихини ёритишда, унинг айрим арбобларига характеристика беришда тарихийлик ва объективлик принципларидан четга чиқишга йўл қўйилганлиги таъкидланди. Яна шу нарса қайд этилдики, ҳозирги талаблар асосида мамлакат Шарқидаги дастлабки коммунистик ташкилотлардан бири бўлмиш Бухоро Компартияси қаҳрамонона фаолиятининг кўпгина саҳифаларини тарихий ҳақиқат нуқтаи назаридан чуқур ўрганиш ва идрок этиш айниқса муҳимдир.

(ЎзТАГ).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани: Бир кунда	Шу жумладан машинада терилгани: Мавсум бошидан
ТОШКЕНТ	0,70	105,27	0,48	108,67
ХОРАЗМ	0,53	104,65	0,58	64,78
БУХОРО	1,05	102,41	1,04	81,44
Қашқадарё	0,83	99,83	0,75	108,09
ҚҚАССР	0,86	93,49	0,60	90,21
Сирдарё	1,06	91,36	1,00	101,97
Сурхондарё	1,03	90,64	0,52	89,18
Фарғона	0,94	88,25	0,19	40,38
Наманган	0,98	87,41	0,61	63,23
Самарқанд	1,35	76,49	1,43	73,73
Андижон	0,70	68,35	0,24	27,86
Республика бўйича	0,93	90,54	0,71	79,08
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
СУРХОНДАРЁ	1,17	103,65	0,98	166,00
Қашқадарё	1,37	99,67	1,68	144,86
Наманган	0,70	92,08	—	—
Самарқанд	2,83	90,55	4,90	65,53
Бухоро	0,26	13,79	0,40	6,25
Республика бўйича:	1,21	97,66	1,29	153,22

ФАОЛ ҲАРАКАТЛАР ДАВРИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Литва жамоатчилиги XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорларини амалга оширишга фаол киришди, деди Вильнюс давлат университетининг ректори депутат **И. П. Кубилюс**. У ўзининг бу фикрини тасдиқлаш учун саноат ва қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш ҳажмлари ошаётганлиги тўғрисидаги маълумотларни келтирди. Экология муаммоси сингари ҳаётий муҳим муаммога эътиборни қаратиш зарур, деди нотиқ. У СССР Госпланидан атроф муҳитни муҳофаза қилиш мақсадлари учун марказлаштирилган тарзда маблағ ажратишни кўпайтиришни сўради. Нотиқ СССР Министрлар Советини ҳам хўжалик юритишнинг янги методларини амалга оширишда янада изчиллик кўрсатишга даъват этди.

Молдавия ССР Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **В. А. Проценко** ўз нутқида айтиб ўтганидек, Молдавияда қайта қуриш жараёнларини таҳлил этиш қишлоқни иқтисодий ва социал ривожлантиришда турғун ҳолатлар бартараф этила бошлаганлигидан далолат беради. Нотиқ бу хулосани тасдиқловчи рақам ва фактларни мисол қилиб келтирди.

У республика хўжаликларида ижара муносабатларини жорий этишга катта эътибор бериб, диққатни агросаноат ишлаб чиқаришини ташкил этишнинг янги формалари афзалликларига қаратди. Бироқ нотиқнинг айтишича, қишлоқ экономикасини тубдан ислоҳ қилишда, агросаноат комплексининг моддий-техника базасини қайта жиҳозлашда ҳамон жўшқинлик етишмаяпти.

Куйбишев темир йўлига қарашли Рузаевка станцияси локомотив депосининг электровоз машинисти депутат **С. Н. Елаев** транспортда вужудга келган аҳволни яхшилаш йўллари тўғрисида гапириб, машинистларнинг меҳнат ва дам олиш шароитлари тўғрисидаги ғамхўрликни биринчи ўринга қўйди. Депутат меҳнат қилаётган депода шунингдек бутун темир йўл транспортида иш вақтидан ташқари меҳнат қилиш кенг йўлга қўйилган, асосий касбдаги кишиларнинг уй-жой шароитини яхшилашга етарлича эътибор берилмаяпти. Локомотивлар қисмини анча янгилаш зарурати пайдо бўлди. Пассажир вагонлари ишлаб чиқариш камайиб бораётган бир пайтда, бундай вагонлар паркининг 40 процентини алмаштириш талаб этилмоқда.

Кўмир саноати ишчилари касаба союзи Эстония территориал комитетининг раиси депутат **Э. А. Паап** республиканинг кўпгина регионларида экологик аҳволнинг ёмонлашгани тўғрисида ташвиш билан гапирди. Бюджетнинг келгуси йил атроф-муҳитни муҳофаза қилиш учун сарфланадиган қўшимча маблағларининг ўзи агар корхоналари республика территориясида жойлашган Нефть химияси саноати министрлигининг, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда Кўмир саноати министрлигининг раҳбарлари Эстониядаги кескин экологик вазиятни юмшатиш истагини амалда намойиш этмаганлари тақдирда унча самарали бўлмайди, деб таъкидлади у.

Министрлигимиз ташкилотлари ва саноат корхоналарининг коллективлари бу йил тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитида ишламоқдалар. Иқтисодий муносабатларни тобора ривожлантириш — тармоқнинг салмоқли резервидир, деди СССР Урал ва Ғарбий Сибирь районлари қурилиш министри депутат **С. В. Башилов**. У инвестиция жараёнидаги жиддий камчиликлар танқид қилинганлигини ҳаққоний деб тан олди. Янги хўжалик механизми шароитида буюртмачи билан пудратчи ўртасидаги шартномавий муносабатлар ролини ошириш, қурилишларни техник ҳужжатлар ва ускуналар билан ўз вақтида таъминлаш учун масъулиятни кучайтириш, инвестицияларни бошқаришга ўзгартишлар киритиш, марказлаштирилган капитал маблағ ўрнига корхоналарга кредитлар бериб, уларни олинадиган фойда ҳисобидан узиш керак.

Латвия касаба союзлари республика Советининг раиси депутат **А. К. Зитманис** кечки мажлисда биринчи бўлиб сўзга чиқиб, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилга мўлжалланган давлат плани лойиҳаси жиддий нуқсонларга эга, деган фикрни билдирди. Жумладан, бу ҳужжатда қишлоқ хўжалиги эҳтиёжларига кескин бурилиш қилинмаган. Мазкур муҳим тармоқни юксалтиришга маблағлар, фондлар, ресурсларни жамлаш ўрнига кенг жабҳа бўйлаб ҳужумга ўтишга уриниш мавжуд. Нотиқ мамлакатдаги экологик вазиятни соғломлаштириш учун кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар ва катта капитал маблағлар кераклигини уқтирди.

Қирғизистон ССРдаги Фрунзе номли Қадамжой сурма комбинати металлургия заводининг бригадири депутат **З. Маматов** келгуси йилда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат плани лойиҳасини маъқуллаш тўғрисида таклиф киритиб, программаларни планлаштириш ва материал ресурслар билан таъминлаш муаммоларига алоҳида эътиборни жалб қилди. У республика хўжалиқ турмуши практикасидан конкрет мисоллар келтириб, план топшириқларини хом ашё, қурилиш материаллари, техника, бошқа ресурслар билан таъминлашга анча пухта боғлаш кераклигини кўрсатиб ўтди.

Халқ таълими ходими сифатида мен шуни айниқса қувонч билан қайд этаманки, деди Еревандаги 86-ўрта мактаб директори депутат **К. Г. Мартиросян**, биронта ҳам бошқа беш йилликда социал масалалар шу қадар ўткир ва ҳар томонлама қилиб қўйилмаган, шу қадар зўр сиёсий тус олмаган эди. Ҳозир республикада амалга оширилаётган мактаб таълими ислоҳотига айни шу жиҳатдан баҳо берилмоқда. Нотиқнинг сўзларига кўра, ислоҳот зўр куч билан авж олиб кетди, аммо уни материал-техника билан таъминлашда очиқ-ойдин камчиликлар сезилиб турибди. Жумладан, бу гап меҳнат тарбиясини яхшилаш, шунингдек бир сменада ўқитишни ташкил этиш учун базани янгилашга тааллуқлидир. Арманистонда бир сменали ўқитишни ташкил этиш учун ҳозир 90 минг ўқувчига ўрин етишмаяпти.

Тожикистон Компартияси Ленинобод область комитетининг биринчи секретари депутат **Т. М. Мирхолиқов** халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва аҳолини иш билан таъминлаш муаммоларини бир-бирига боғлади. Унинг фикрича, меҳнат ресурслари ошиб-тошиб ётган районларда катта корхоналарнинг филиалларини очиш зарур. Аммо бунда ҳали кўп чала ишлар бор. Бизнинг муаммоларимизни СССР Енгил саноат министрлигида тушунишмоқда, деди нотиқ, аммо иш бундан нарига ҳозирча силжимаяпти. Меҳнат ресурслари жуда кўп бўлган районларда саноатни, айниқса халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи саноатни ривожлантира бориб, улкан корхоналар қуришга берилиб кетишдан воз кечиш, бозор эҳтиёжларига мос келадиган кичик корхоналар барпо этишга ўтиш керак.

СССР Госснаби раисининг биринчи ўринбосари депутат **В. А. Фаустов** диққат-эътиборни ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва ресурсларни тежаш масалаларига қаратди, у янги хўжалик механизмида фақат икки нарса — меҳнат унумдорлиги ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини ошириш масалалари иқтисодий кўрсаткичлар системасида ўз ифодасини топганлигини қайд этиб ўтди. Унинг фикрича, материал сарфи каби умумлашма кўрсаткични унутиб қўйиш ярамайди. Нотиқ 1989 йилдан бошлаб бу кўрсаткични планлаштириш ҳамда уни контрол топшириқлар сифатида министрликларга етказиш тўғрисидаги таклифни киритди.

«Каспморнефтегаз п р о м» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори депутат **К. А. Абасов** ҳозир нефть-газ қазиб чиқарувчи корхоналар олдида турган мақсадлар ҳақида сўзлади. Бирлашма коллективлари иқтисодий ислоҳот шароитида ишлаб. хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашни жорий эта бориб, хўжалик юритишнинг янги формалари афзал эканлигига қисқа вақт ичида ишонч ҳосил қилдилар. Нотиқ Каспийнинг чуқур участкаларида очилган янги конлар саноат кўламида ишланаётгани тўғрисида гапириб, янги конларни ўзлаштиришда бир қанча муаммолар мавжудлигини таъкидладики, уларни ҳал этиш марказий идораларнинг, олимларнинг иштирок этишларини, чет эл фирмалари жалб қилинишини тақозо этади.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари депутат **С. М. Нестеренко** бизнинг иш программаларимизда асосий эътибор совет жамияти социал тараққиётини жадаллаштиришга боғлиқ бўлган муаммоларга қаратилганлигини мамнуният билан қайд этиб ўтди. Ижтимоий ишлаб чиқариш структурасини такомиллаштириш ҳам худди шундай мақсадни кўзлайди, деб ҳисоблайди у. Нотиқ Туркманистонни иқтисодий ривожлантириш миқёслари ва суръатларини батафсил таърифлади. У қишлоқ муаммоларига асосий эътиборни қаратиб, республика қишлоқ хўжалигининг социал базасини кучайтиришга чақирди. Жумладан, депутат тегишли марказий органларга Туркманистондаги қишлоқ жойларни газлаштиришни жадаллаштиришга доир тадбирларни кўриб чиқишни таклиф этди.

Йошкар-Ола шаҳар касалхонасининг участка врачи депутат **Г. С. Рибакова** ўз нутқида ҳатто аҳоли соғлиғини муҳофаза қилишни яхшилаш каби ўткир социал соҳада ҳам ўзининг устун жиҳатларини ажратиб кўрсатиш зарурлиги ҳақида гапирди. Унинг фикрича, Волгани саноат корхоналарининг оқава сувларидан муҳофаза қилиш муаммоси жуда шошилинч эътиборни талаб қилувчи шундай жиҳатларнинг бири бўлса, поликлиникалар ва касалхоналарнинг диагностика базасини мустаҳкамлаш иккинчи бир жиҳатдир.

Мамлакатда сиёсий система ислоҳ қилинаётган шароитда сайловчиларнинг наказлари билан ишлаш тўғрисидаги низом қайта кўриб чиқилиши керак, деди нотиқ.

КПСС Кабарда-Балқария область комитетининг биринчи секретари депутат **Е. А. Елисеев** мураккаб масалалар, муаммолар жорий ва истиқболли планларга қандай киритилаётгани тўғрисида мисол келтирди. Маълумки, деди у, мамлакат беш йиллик планида социал соҳа объектларини ишга тушириш юзасидан белгиланган топшириқлар ҳар йили оширилиб, жиддий равишда ўзгартирилади. Бу ҳол жойларда зўр мамнуният билан қабул қилинади. Аммо афсуски, қўшимча топшириқларни бажариш жуда қийин, чунки одатда уларнинг катта қисми пул ва моддий ресурслар билан яхши таъминланмайди. Реал турмушда эмас, балки фақат пландагина мавжуд бўлган бундай жадаллаштиришнинг кимга ҳожати бор? — деб савол берди депутат сессия минбаридан туриб.

«Казполиметалл» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори депутат **А. С. Куленов** ўз нутқини инсоннинг хўжалик фаолияти давомида атроф муҳитни булғанишдан ҳимоя қилиш ўткир муаммоларига бағишлади. Нотиқ ҳозир табиатдан фойдаланишнинг иқтисодий воситалари ҳеч кимни қаноатлантирмаётганлигини қайд этиб ўтди. Одатда табиатни муҳофаза қилиш тадбирларининг амалга оширилиши корхоналарга катта зиён етказади. Шу билан хўжалик ҳисоби шароитида иқтисодий манфаатларнинг регионда экологик вазиятни яхшилаш учун зарур бўлган объектлар барпо этиш билан мос келмай қолиш ҳоллари вужудга келмоқда. Бундай зиддиятни бартараф этиш имкониятини топиш керак.

Миллатлар Совети план ва бюджет тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилиб бўлди.

Танаффусдан сўнг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бўлиб сессия кун тартибига киритилган масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди.

(ТАСС).

• *Қашқадарё*

ПЛАН БАЖАРИЛДИ, НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА!

ҲОСИЛ-88

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЗАФАРИ

Бўлимимиз пахтакорлари қўриқ ер шароитида «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирдилар. Мавжуд 260 гектар ерда деҳқончилик қилиб, давлатга пландаги 442 тонна ўрнига 450 тонна пахта топширдилар ва дастлабки маррадан ўзиб кетдилар. Ҳосилнинг 90 проценти машиналар бункеридан тўкилди. Иброҳим Суюнов, Инаб Норбоев, Ҳайдар Сайдалиев, Толиб Жабборовлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 25 центнердан бўлди.

Ҳосилни йиғиб-териб олишда дала гвардиячилари алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Мадат Норбоев, Бобоназар Тошқулов, Ҳусан Чўлиев, Миржалил Эшмуродов, Нормурод Қўзибоев каби механизаторлар машинада 70—80 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Бўлимимиз чўлқуварлари яна планга қўшимча 274 тонна пахта йиғиб-териб олиб, ҳосилдорликни гектар бошига 28 центнерга етказишга аҳд қилишди.

Ҳасан РЎЗИЕВ,
Нишон районидаги СССР 50 йиллиги номли совхоз бўлим бошқарувчиси.

Суратларда: Қарши районидаги С. Раҳимов номли совхознинг илғор механизатори Холмурод Кўшинов ва машина терими акс эттирилган.

Улкан хирмон олдида

Турғунлик йиллари колхозимиз ишлаб чиқаришига ўз таъсирини ўтказганди. Қатор йиллар пахта етиштиришда қолоқликка юз тутилди. Иқтисодий жиҳатдан катта камомадга йўл қўйилди. Харажат кўпайдию, даромад бўлмади.

Қайта қуриш бошлангандан бери ишдаги хато ва камчиликларга барҳам бериляпти. Қишлоқ хўжалигининг муҳим тармоғи — пахта етиштириш ишлари илмий асосда уюштирилди. Алмашлаб экиш орқали гектарлар ҳосилдорлиги кўтарилди. Икки йилдан бери пахтадан мўл ҳосил етиштиряпмиз. Даромад яхши, колхозчилар меҳнатга яраша ҳақ олишяпти.

Бу йил деҳқончилик учун қулай келди. Ғалла, сабзавот, полиз ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш планлари ошириб уддаланди. Хўжалигимиз заршунослари 1 минг 450 гектар ерда пахта етиштирдилар. Шунинг 520 гектари ингичка толали пахта. Давлатга камида 3,5 минг тонна хом ашё етказиб бериш мажбуриятини олган дик. Терим мавсуми бошланиши билан ишни ана шу эзгу ниятга яраша ташкил этдик. Мавжуд 19 та терим агрегатига етарли иш фронти яратиб берилди. Далаларда бир минг икки юз киши пахта терди. Абдулла Обираҳматов, Элмурод Тошраев, Тошпўлат Ёмғиров, Карим Бозоров, Ориф Рауповлар бошлиқ бригадалар аъзолари, айниқса, зўр уюшқоқлик намуналарини кўрсатдилар. Область Совети депутати Э. Тошраев билан А. Обираҳматов ўртоқлар бошлиқ бригадалар маррага биринчи бўлиб етиб келдилар.

Областимиз пахтакорлари зафар қучган бугунги шодиёна кезларда хўжалигимиз дала гвардиячилари номини ҳам ҳурмат билан тилга оламиз. Мавсумда ҳар бири камида 120—150 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган Шуҳрат Мўминов, Берди Бобоқулов, Ҳаким Абдуазизов, Қурбон Яхшибоев каби моҳир механизаторлар «зангори кема»лар кучидан унумли фойдаландилар.

План тўлди. Аммо олдимизда республикамизнинг улкан хирмони турибди. Демак, терим суръати бўшашмаслиги керак. Мўлжалимиз — хўжаликда 3 минг 500 тонналик хирмон тиклаб, 1,5 миллион сўм соф фойда олиш. Бу — моддий фаровонлик, социал ривожланиш ва энг муҳими — одамларнинг меҳнатга муносабатини ижобий томонга ўзгартириш, дегани.

Даврон ШОДМОНОВ,
Қарши районидаги «Коммунизм» колхози раиси.

СССР Қонунлари лойиҳалари — умумхалқ муҳокамасида

АНИҚЛИК КИРИТИЛСА

Йигирма йилдан буён маҳаллий Советлар ҳамда Олий Советларга сайловлар ўтказувчи округ сайлов комиссиялари ишида қатнашиб келаман. Сайловга тайёргарлик уни ўтказиш жараёнларида бевосита қатнашиш туфайли унинг ўзига хос томонларини яхши биламан. Ўзим ҳам бир неча бор қишлоқ Советига депутат этиб сайланганман. «СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақида»ги Қонун лойиҳасини синчиклаб ўқиб чиқдим. Лойиҳа қайта қуриш туфайли қарор топаётган демократия, ошкоралик муҳити талабларига мос келади. Унинг қабул қилиниши Совет ҳуқуқий давлатини қарор топтиришда муҳим қадам бўлиши, шубҳасиз.

Лойиҳани ўқиш жараёнида менда айрим фикрлар туғилди. Жумладан, лойиҳанинг 8-бўлими «Овоз бериш ва сайлов якунларини чиқариш тартиби» бўлимининг охирги абзацига аниқлик киритиш жоиз деган фикрга келдим. Бу ерда «йирик темир йўл станцияларида тузилган участка сайлов комиссиялари станцияларда бўлган сайловчиларнинг ҳам, шунингдек узоқ йўлга қатнайдиган пассажир поездлардаги сайловчиларнинг ҳам овоз беришини таъминлайди», дейилади. Гап бу ерда кимлар ҳақида кетаяпти? Темир йўл ишчи-хизматчилари ҳақидами ёки йўловчилар ҳақидами? Агар йўловчилар ҳақида бораётган бўлса, шу хусусдаги айрим мулоҳазаларимни баён қилмоқчиман.

Маълумки, сайлов куни сайлов округи территориясида бўлмаган, узрли сабабга кўра мазкур сайлов округидаги сайловда қатнашмаётган сайловчига вақтинчалик овоз бериш ҳуқуқи гувоҳномаси берилади. Гражданин гувоҳнома билан ўз гражданлик ҳуқуқидан фойдаланиб, бошқа сайлов округидаги сайловда иштирок этиши мумкин. Шу тариқа гражданнинг сайлов ҳуқуқи таъминланади. Лекин масаланинг бошқа томони ҳам бор. Айтайлик, Ўзбекистондан Узоқ Шарққа кетаётган йўловчининг Чита ёки Красноярск сайлов округидан номзоди кўрсатилган, лекин ўзига мутлақо нотаниш депутат учун овоз бериши ёки номзодни рад этиши мантиққа тўғри келармикан? Йўловчи ўз сайлов округидан сайланаётган номзод тўғрисидагина тўлиқ тасаввурга эга бўлади. Бинобарин, бундай овоз бериш усули сайловдаги социалистик демократик принципларни бир мунча юзакилаштириш, ўзига хос хўжакўрсинга олиб келмасмикин?

Менимча юқоридаги абзац бирмунча такомиллаштиришга муҳтож. Сайлов куни ўз округида бўлмаган сайловчиларнинг ўз номзодлари учун овоз беришларига имкон яратиш йўлларини излаш лозим. Балки, сайловчининг ўз ишончли одами орқали овоз бериши ҳақида ўйлаб кўриш керакдир. Бу ишончли одам ўзига сайлов куни сайлов округида йўқ бўлган граждан томонидан берилган ва сайлов комиссияси тасдиқлаган ишонч қоғози билан иккинчи одам учун ҳам овоз бериши мумкин бўлар. Ёки сайлов округидан вақтинча чиқиб кетаётган сайловчининг сайловдан бироз вақт аввал ёки кейин овоз беришини ташкил этиш зарурдир. Аминманки, бунда ҳам сайлов демократиясига путур етмайди. Менимча юқоридаги моддага шу тариқа аниқлик киритиш керак.

Абдурайим БОБОЕВ,
Олтиариқ районидаги Охунбобоев номли 8-ўрта мактаб директори.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

1972 йилнинг 3 октябридан буён Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги муддатсиз Шартнома амал қилиб келмоқда.

Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар мазкур ҳужжат остига ўз имзоларини чекар эканлар, Шартнома муқаддимасида қайд этилган «ракетадан мудофаа системаларини чеклашга оид самарали тадбирлар стратегик ҳужум қуроллари пойгасини тийиб туриш ишида муҳим омил бўлур эди ва ядро қуролини қўлланиладиган уруш чиқиш хавфини камайтиришга олиб келган бўлур эди», деган қоиданинг ҳаққоний эканлигини давлат даражасида эътироф этдилар. Бу билан СССР ва АҚШ ядро асрида ракетадан мудофаа соҳасидаги ўзаро тийилиб туриш стратегик қуроллар пойгасини тўхтатиш, стратегик вазият барқарорлигини таъминлаш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, жаҳон миқёсида ядро ҳалокати хавфини камайтириш имкониятини беришини эълон қилдилар.

Ракетадан мудофаага оид Шартнома тузилгандан бери ўтган 16 йилдан кўпроқ вақт давомида мазкур ҳужжат халқаро Шартнома мажбуриятлари системасидаги энг муҳим битимлардан биридир. Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, халқаро тинчлик ва хавфсизликнинг кенг қамровли концепциясини ишлаб чиқиш тўғрисидаги масала алоҳида актуаллик касб этаётган ҳозирги шароитда ракетадан мудофаага оид Шартномани сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш янада катта аҳамиятга эгадир. Мана шу барча ҳолатлар Совет Иттифоқини мазкур Шартномага аниқ ва оғишмай риоя этилишини, унинг режими сақлаб қолиниши ва мустаҳкамланишини муттасил ёқлаб чиқишга ундайди.

СССР ракетадан мудофаага оид Шартнома мақсадлари ва вазифаларига ўзининг содиқ эканлигини қатъиян маълум қилиб, бундан буён ҳам ана шу ғоят муҳим халқаро ҳуқуқий ҳужжатнинг барча қоидаларига қатъий риоя этилиши учун курашаверади.

Биз бундай принципиал йўлни конкрет амалий қадамлар билан тасдиқламоқдамиз. Яқинда Совет Иттифоқи Шартнома қоидаларига риоя этишнинг мунозарали масалаларини бартараф қилиш мақсадида ихтиёрий тартибда Красноярск радиолокацион системаси базасида космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ этиш ва ундан фойдаланиш учун халқаро ҳамкорлик Маркази ташкил этиш тўғрисидаги таклифни киритди. Мазкур Марказ жаҳон космик ташкилоти системасига киритилиши мумкин бўлур эди. Совет ҳукумати Красноярск радиолокацион системасини СССР Фанлар академияси ихтиёрига ўтказишга қарор қилди.

Совет томони Красноярск радиолокацион системасини, жумладан айрим мавжуд воситалар ва иншоотларни қисмларга ажратиш ва ўзгартириш, шунингдек уни зарур ускуналар билан тўла комплектлаш йўли билан шундай Марказга айлантириш имконини берадиган конкрет тадбирларни экспертлар даражасида Қўшма Штатлар ва бошқа манфаатдор давлатлар билан муҳокама қилишга тайёрдир.

М. С. Горбачев 1988 йилнинг 16 сентябрида Красноярск радиолокацион базаси Марказида космик фазодан тинч мақсадларда фойдаланиш учун халқаро ҳамкорлик Маркази ташкил этиш тўғрисида ўртага қўйган янги таклиф муносабати билан Совет Иттифоқи 1987 йил октябрида эълон қилган ана шу станцияда амалга оширилаётган барча бир томонлама ишлар ўз кучини сақлаб қолади.

Америка томони Сари — Шаган полигонида қисмларга ажратилгандан кейин радиолокацион станциядан қолган айрим элементлардан хавотирлик билдирмоқда. АҚШда уларни «Флэт Твин» ва «Пон Шоп» номи билан атамоқдалар. Юқорида айтиб ўтилган элементлар ҳозирги вақтда Гомель ва Москва районларида турибди ва улардан халқ хўжалиги мақсадларида фойдаланиш назарда тутилган эди. Бу эса ракетадан мудофаага оид Шартнома қоидаларига зид эмас.

Биз ракетадан мудофаага оид шартномани сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш манфаатларига амал қилиб, бу йўлда яна бир амалий қадам қўйишга — радиолокацион станциянинг Гомель ва Москва районларидаги «Флэт Твин» ва «Пон Шоп» элементларини йўқ қилишга тайёрмиз.

Мазкур таклифнинг амалда рўёбга чиқарилишига оид конкрет масалалар ва томонларнинг ракетадан мудофаага оид Шартномага риоя этилиши билан боғлиқ бошқа ташвишларини томонлар, жумладан, Совет — Америка доимий маслаҳат комиссияси доирасида шу йил кузида Женевада комиссиянинг навбатдаги сессиясида кўриб чиқишлари мумкин бўлур эди.

Ўз навбатида Совет Иттифоқи Қўшма Штатлар Гренландияда Американинг фазалаштирилган панжарали йирик радиолокацион системаси жойлаштирилаётганлиги ва Буюк Британияда шундай радиолокацион система қурилаётганлиги натижасида ракетадан мудофаага оид Шартнома бузилиши билан боғлиқ ўз хавотирлигини бартараф этиш юзасидан қатъий чоралар кўради, деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи ихтиёрий тарзда олисни кўзловчи ана шундай тадбирларни амалга оширар экан, ҳар иккала томон ракетадан мудофаага оид Шартноманинг барча қоидаларига Шартнома 1972 йилда имзоланган тарзда риоя этиш масалаларига қатъият ва масъулият билан ёндашишларига асосланади.

КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНИШ ЙЎЛИДАН

Чўлқуварларимиз бу йил 2300 гектар ерда пахта етиштирдилар. Давлат қабул пунктига 4850 тонна ўрнига 5 минг тоннадан зиёд ҳосил топширилди. Совхоз ўз тарихида бундай юқори натижага эришмаган эди.

Хўш, бунинг боиси нимада? Аввало чигит экишдан тортиб ўсимлик парваришигача барча юмушлар агротехника қоидалари асосида амалга оширилди. Ғўза ишлови даврида культивация сифатига алоҳида эътибор берилди. Суғориш ва озиқлантиришда узилишга йўл қўйилмади. Бу пахтанинг мўл ва эрта етилишини таъминлади. Ҳосилни йиғиб-териб олишга пухта тайёргарлик кўргандик. Терим техникаси вақтида, сифатли ремонтдан чиқарилганлиги қўл келди. Ўз навбатида механизатор кадрлар қайта тайёрлаш курсларида ўқитилди. Натижада 3,5 минг тонна «оқ олтин» зангори кемалар бункеридан тўкилди. Омон Алиев, Умрзоқ Рўзиев, Турдиали Рўзиев, Сирожиддин Алламуродов, Арслон Пиримқулов сингари моҳир механизаторлар 120—140 тоннадан пахта тердилар.

Катта пахта хирмони учун курашда пудрат асосида ишлаётган кўплаб бўлим, агроучастка ва бригадалар алоҳида жонбозлик кўрсатдилар. Бу борада ҳар бири 450 тоннадан 1100 тоннагача пахта тайёрлаган Меҳли Камолов, Саттор Сафаров, Қоракўл Мирзаев, Зиёдулла Расулов бошлиқ бўлимлар, Худойқул Қурбонов, Турсунбой Муҳаммадиев бошлиқ агроучасткалар заршунослари эришган ютуқлар салмоқли.

Бу йил пудратчи коллективлар ҳам пахта ҳосилдорлигини оширишда юқори натижаларни қўлга киритдилар. Жумладан, Боқи Набиев, Тиркаш Мажидов, Жўра Холиқулов, Нурим Рўзиев бошлиқ пудратчилар чўл шароитида гектаридан 21,1 центнер ўрнига 30—32 центнердан хирмон кўтардилар.

Чўлқуварларимиз 80 процентдан зиёд ҳосилни биринчи сортга топширдилар. Бу камида 4 миллион 700 минг сўм фойда (шундан 1 миллион сўмдан кўпроғи соф фойда) олиш имконини беради. Рентабеллик 30 процент ошиши мўлжалланмоқда.

Шу кеча-кундузда пахта терими якунловчи босқичга кирди. Пахтанинг ялпи хирмонини 5650 тоннага етказиш учун меҳнат қиляпмиз. Далаларда ҳосил кўп. Шунингдек давлатга бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, пилла, ғалла, полиз, мева, узум топшириш планлари ҳам ошириб уддаланди. Эрта-индин гўшт, сут ва тухум тайёрлаш йиллик маррасини уддалаш арафасида турибмиз.

Қўриқ хўжалигимиз эндигина комплекс ривожланиш йўлига кирмоқда. Маълумки, тараққиётнинг бу ойдин йўли чўлқуварларнинг социал турмуш шароитини яхшилашда, шубҳасиз муҳим аҳамиятга эга.

Орзиқул БЕРДИЕВ,
Ульянов районидаги «Ғалаба» совхози директори.

1918 1988

Ленин комсомоли— 70 ёшда

Самарқанддаги пармалаш ва қаттиқ қотишмали асбоблар ишлаб чиқариш тажриба заводи фрезерчиси Карим Аҳроров келгуси йилнинг иккинчи квартали ҳисобига маҳсулот топширмоқда. У беш йиллик уч йили планини XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси очиладиган куни бажарган эди. Ёш коммунист ҳар соҳада коллективда намуна кўрсатмоқда. У Боғишамол район халқ депутатлари Советининг депутати, Самарқанд шаҳар комсомол комитетининг аъзосидир: Суратда: К. Аҳроров (ўртада) ва унинг ҳамкасблари — М. Қораев, С. Жалилов.

Р. Ғафуров фотоси (ЎзТАГ).

КОМСОМОЛ ЯРАТГАН ХИРМОН

Қишлоғимизда комсомоллар қатнашмаган бирор соҳа йўқ. Пахтачиликда, чорвачиликда, пиллачиликда, сабзавотчиликда, боғдорчиликда, қурилишда комсомолнинг ўрни, иштироки бор. Улар 628 киши. Шундан 400 нафари бевосита моддий бойлик яратишда қатнашади. 2 та комсомол-ёшлар бригадаси пахтачилик билан машғул. Бирини мен, иккинчисини С. Мамажонов бошқаради.

Ленин комсомоли туғилган куннинг шонли 70 йиллиги арафасида бригадамиз йиллик пахта тайёрлаш планини колхозда биринчилар қаторида бажарди. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил олдик. Бу ўтган йилдагидан 2 центнер кўп.

Ҳозир ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун астойдил курашяпмиз. Механик-ҳайдовчи Т. Ғуломиддинов бригадамиз даласидан 80 тонна пахта териб берди. А. Қурбонов, Б. Рўзиматов йил бўйи ғўзаларга сув тараб, мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшдилар. Д. Ҳайитова, М. Пирматова, А. Умарова, О. Йўлдошева каби комсомол-ёшлар бу йилги мавсумнинг чинакам жонкуяри бўлдилар. Уларнинг ҳар бири 5 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Бригадамиз коллективининг кўпчилиги комсомол-ёшлардир. Улар яхши ишлашни ҳам, маданий ҳордиқ чиқаришни ҳам билишади. Бўш вақтларида радио эшитадилар, телевизор кўрадилар, шашка, волейбол ўйнайдилар. Бригадамизда ўтказилган Наврўз байрами ҳам кўпчиликка маъқул бўлди.

С. АБДУВАЛИЕВ,
Москва районидаги «Октябрь» колхози комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи.

ПАРТИЯНИНГ ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИСИ ВА ИШОНЧЛИ РЕЗЕРВИ

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи ташкил топганига 70 йил тўлди. Юбилей фахрланса арзийдиган катта воқеа. Шу билан бирга у босиб ўтилган йўлни таҳлил қилиш, етмиш йиллик фаолият давридаги ютуқлар ва йўқотишларни тўла англаб етиш палласи ҳамдир.

Комсомолнинг тарихий йўли революция баррикадалари оша, гражданлар ва Улуғ Ватан урушлари фронтлари оша, биринчи беш йилликлар ва тикланиш даврлари оша ўтди. Бу катта йўлда қўриқлар ҳам, кўлами беқиёс қурилишлар ҳам бўлди. Шу билан бирга репрессия фожиалари, шахсга сиғиниш, узоқ йиллар давом этган турғунлик ҳам бўлдики, булар Союзимизга ўзининг салбий таъсирини кўрсатди. Шу сабабли бугун комсомол байроғининг бир томонида орденлар билан бирга ВЛКСМнинг 150 миллион аъзоси борлигига доир рақамлар, иккинчи томонида эса ҳаётдан ажраб қолганлик ва кўп ҳолларда альтернатив тарзда ёшлар ўртасида вужудга келган норасмий бирлашмалар ҳам бор.

Шу сабабли етмиш йилликдан Союзнинг ленинча бошланғич даврига қайтиш имконияти сифатида фойдаланиш ва ана шу позицияда туриб республика комсомол ташкилотларида ҳозир содир бўлаётган қайта қуриш ишларига назар ташлаш жоиздир.

Қайта қуриш ташкилотимиз фаолиятининг ҳамма томонларига тааллуқли бўлди. Хўш, биз шу ҳақда гапирганда нималарни эътиборда тутамиз? Энг аввало ёшлар билан ишлашга ёндашиш, шу иш натижаси учун талабчанлик ўзгарди. Комсомол комитетлари секретарлари илгари взнослар, комсомолга қабул ва ҳисобдан ўчмай чиқиб кетишлар, сиёсий ўқув учун жавоб берарди. Мен ишнинг ана шу йўналишлари эндиликда ўз аҳамиятини йўқотди, деб айтмайман, ёшлар қайта қуриш, комсомол комитетларининг социал аҳамиятга молик конкрет ишларига пишиқпухталик билан иштирок этадиган бўлдилар. Масалан, Тошкент область комсомол комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида обком аъзоси, Олмалиқ шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Александр Шапков ҳисоб берди. Бир вақтлар унинг шаҳарком биринчи секретарлиги лавозимига сайланиши кўп гап-сўзларга сабаб бўлганди. Ёшлар область комсомол комитети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети фикрига қарши чиқиб, юқоридан айтилган номзод ўрнига Сашанинг номзодини кўрсатдилар. Ишчи оиласидан чиққан, ўз солдатлик бурчини бажарганлиги учун медаль билан мукофотланган бу интернационалист-жангчи тенгқурларининг ишончини тўла қозонган эди. Шу сабабли ҳам ёшлар уни ўзларига етакчи қилиб сайладилар. Унинг обком пленумидаги ҳисоботи ёшлар А. Шапковни секретарь қилиб сайлаб янглишмаганликларини тасдиқлади. Мана унинг фаолиятидан баъзи мисоллар: Олмалиқ шаҳрида ёшларнинг уй-жой комплекслари ташкил топди, интернационалист жангчилар хотираси мемориали очилди, «Металлург» маданият ва истироҳат боғида «Олеся» болалар майдончаси қурилди, «Алтаир» ёшлар клуби, «Металлург» маданият уйи қошида маданият маркази, шаҳар комсомол комитети қошида «Малыш» кооперативи, интернационалист жангчиларнинг шаҳар кенгаши ишлаб турибди. Бошланғич комсомол ташкилотларида комсомолнинг ҳуқуқ ва ваколатини кенгайтириш юзасидан бир қатор тадбирлар белгиланди.

Фақат социал аҳамиятга молик фойдали ва зарур ишлар билангина комсомолнинг қоғозбозлик ва сафсатабозлик гирдобида йўқолиб кетган обрўсини тиклаш

• Қайта қуриш қандай боряпти?

ИШИМИЗГА ҚАРАБ БАҲО БЕРИШАДИ

мумкин. Биз ҳозир комсомолнинг олдинги авлодлари ишига қараб баҳо бераётганимиз сингари, бизнинг ҳам сўзимизга қараб эмас, балки фаолиятимизга қараб баҳо берадилар.

Республика комсомоли Марказий Комитети ўтган йили район ва шаҳар комсомол комитетларининг таклифи билан амалий ишлар программасини белгилади. Ёшларнинг жамият олдида турган иқтисодий вазифаларни ҳал этишга иштирокининг турли қирралари ана шу программадан муҳим ўрин олган. Программага мувофиқ ҳар бир область комсомол комитети ўтган йили биттадан экономикаси кучсиз хўжаликни ўз оталиғига олган эди. Бу йил ана шу хўжаликларнинг тўрттаси давлат топшириқларини бажарди.

Республика қишлоқ хўжалигида минглаб комсомол-ёшлар бригадалари пудрат усулида меҳнат қилмоқдалар. Бу коллективларда иш ҳақи 40—50 процент кўпдир. Ёш маккажўхорикорлар ижара пудратининг нималарга қодир эканлигини амалда кўрсатдилар. Улар олган ҳосил ўртача кўрсаткичга нисбатан ҳар гектар ер ҳисобига 10 центнер кўп бўлди. Ижара пудратчилари гектарига 45,3 центнердан ҳосил кўтаришди. Бироқ амалдаги ана шу 45 центнер турғунлик давридаги сохта 80 ва 100 центнерлик ҳосилдан афзалдир. Чунки бу ҳосил, муҳими, қоғозда эмас, амалда интенсив технологияни қўллаш, деҳқоннинг оғир меҳнатини тақдирлашнинг прогрессив усулларидан омилкорлик билан фойдаланиш натижасида етиштирилди.

Меҳнатни ташкил этишнинг янги усулларини жорий этиш ёшларга чуқур иқтисодий билимлар беришдан иборат жиддий вазифаларни қўймоқда. Бу, ҳозирги даврда комсомол олдида турган энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси шу йилнинг март ойида бир қатор социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда комсомол ташкилотлари имкониятларини кенгайтириш тўғрисида қарор қабул қилди. Қўйилган масала Союзимиз учун муҳим сиёсий аҳамиятга эгадир. Агар ушбу муаммога ўтмишга назар солиб ёндашадиган бўлсак, гап бугун комсомол имкониятларини кенгайтириш ҳақидагина эмас, шу билан бирга моҳиятига кўра комсомолга Ленин вафотидан кейин йўқотилган ҳуқуқларини қайтариш ҳақида ҳам боради. Худди ўша даврда ва кейинроқ, шахсга сиғиниш тантана қилган вақтда комсомол амалдаги сиёсий ҳаётдан узоқлаштирилган эди.

Ҳозирги авлоднинг ВЛКСМ XX съездининг тарихий вазифаси шундан иборат бўлдики, Ёшлар союзининг ленинча фикрлаш усулини тиклаш асосларини яратиш улар зиммасига юкланди. Биз шу йўлда бир қанча принципиал муҳим вазифаларни ҳал этмас эканмиз, олға қараб ҳаракат қила олмаймиз.

Биринчи ва энг муҳим вазифа — ёшларнинг тарбия объектидан қудратли ижтимоий-ижодий кучга айланиши лозим эканлигини тушуниб олишдан иборатдир. Биз уларга ана шу жараёнда ёрдам беришимиз зарур. Шунингдек, тарбиявий ишларда турли хил чақириқлар узил-кесил барҳам топмоғи керак. Чунки комсомолнинг хўжалик фаолияти соф ҳолда бўлмагани сингари, тарбиявий ишлар ҳам «соф кўринишда» бўлмайди. Бошланғич ташкилотлардан Марказий Комитетгача бўлган барча поғоналарда тарбиявий ва хўжалик фаолияти қўшиб олиб борилсагина, ёшлар олдида турган социал аҳамиятга молик вазифаларни амалга ошириш механизми вужудга келади.

Республика комсомолларининг кўпчилик қисми қишлоқда яшайди. Шу сабабли қишлоқ ёшларининг талаб ва эҳтиёжларини рўёбга чиқариш, айниқса муҳимдир. Ҳозир республика комсомол ташкилоти комсомол-ёшлар хўжалигини шакллантириш борасида иш олиб бормоқда. Ана шундай биринчи совхоз тузилди. Қашқадарё область Косон районидаги бу хўжаликка ВЛКСМ XX съезди номи берилди. Совхознинг барча мутахассислари изланувчан ёшлардир. Хўжалик директори бир неча босқичда ўтказилган сайловда 143 номзод орасидан сайланди. Вақт бу соҳада тўғри иш олиб борилганлигини тасдиқлади, совхоз республикада биринчилардан бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажаришга эришди. Яқин келажакда Сирдарё областида ҳам ана шундай хўжаликлар ташкил топади.

Ёшларнинг, айниқса қишлоқ ёшларининг турмуши, дам олиши учун етарли ғамхўрлик кўрсатилмаётгани сабабли комсомол адресига жиддий танқидий гаплар ҳам айтилмоқда. Ана шу сабабли республика комсомоли Марказий Комитети ўзининг кейинги пленумини Наманганда ўтказди. «Республика комсомол комитетларининг қишлоқ ёшлари маданиятини ошириш ва турмушини яхшилашдаги иштироки тўғрисида» деган мавзуда ўтган ушбу пленумда область активи ҳам қатнашди. Турли секцияларда мунозаралар ўтказиш билан бирга, ҳар хил оммавий-маданий тадбирлар, иш жойида, ёш оилаларда учрашувлар ҳам ўтказилди. Конкрет мисоллар асосида илғор тажрибалар алмашилди, камчиликлар ва уларни йўқотиш йўллари муҳокама қилинди.

Республика комсомолининг ёшлар фан-техника ижодкорлигига бағишланган пленуми ҳам бўлди. Унгача республикада биронта ҳам ёшларнинг фан-техника ижодкорлиги маркази йўқ эди. Ҳозир эса бундай марказлар сони 22 тага етди. Улар 12,5 миллион сўмлик иш ҳажми бўйича шартнома тузганлар.

Кейинги даврда ёшларнинг фан-техника тараққиёти марказидами, кооперативидами, хўжалик ҳисобидаги клубидами, қаерда бўлишидан қатъи назар, ўзларини кўрсатишлари учун чексиз имкониятлар вужудга келди. Эндиликда биз кечагина хом хаёл бўлиб туюлган вазифалар, жумладан ташқи иқтисодий алоқаларни ўрнатиш, комсомол комитетлари ишини компьютерлаштириш ҳақида ўйлаяпмиз.

Аммо, ишимизнинг янги усул ва услублари тўғрисида қанчалик фикр юритмайлик, шундай фаолият соҳалари ҳам борки, уларни бирон бир доирага солиб бўлмайди. Булар, таъбир жоиз бўлса, доимий мавзулардир. Шулардан бири — мамлакатимизда яшайдиган ёшлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашдан иборат. Яқинда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон комсомол комитетлари ўртасида ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилди. Бу шартнома ҳозир кучга кирди. Унинг асосий ғояси — регионлардаги ёшлар ўртасида дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришдан иборатдир. Шартнома асосида Тошкентда фольклор фестивали, Гурьевда фестиваль ўтказилди, турли масалалар бўйича биргаликда семинар-кенгашлар уюштириладиган бўлди. Қўшни республикалар ёшлари тез-тез бир-бирлариникида меҳмон бўлиб, тажриба алмашмоқдалар, ишлаётган ёшлар ўртасида мусобақанинг турли формалари ўрнатиляпти, ёшлар газеталарининг қўшма сонлари чиқарилмоқда. Хуллас, бу йўналишдаги ишлар тобора кучайиб бормоқда.

Дўст мамлакатларнинг ёшлар ташкилотлари билан интернационал алоқалар ҳам чуқурлашиб боряпти. Масалан, шу йилнинг баҳорида «Ёш ленинчи» газетаси билан Афғонистон ёшлари демократик ташкилоти Марказий Комитетининг органи — «Дарафше жавонон» газетаси ўртасида ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилди.

Бошқа яна бир доимий мавзу — инсонпарварлик ва меҳрибонлик мавзусидир. Бу фазилат комсомол комитетлари фаолиятида Афғонистон республикасида ўз интернационал бурчини бажариб тинч турмушга қайтган ёшларга нисбатан, айниқса у ерда соғлиғини йўқотган ёшларга нисбатан ёрқинроқ намоён бўлди. Интернационалист жангчилар бирор дақиқа ҳам ўзларини ёлғиз ҳис этмасликлари зарур. Улар ўн минглаб ёшлардир. Уруш жангоҳларидан ўтган ва жангларда улғайган бу ёшлар ор-номус, бурч ва ватанга садоқат каби категориялар ҳақида алоҳида тушунчага эгадирлар.

Комсомол ташкилотлари хизмат бурчини бажарган интернационалист жангчиларни ишга фаолроқ жалб этишлари зарур. Улар комсомолга ёшларни ҳарбий хизматга, мамлакатнинг муносиб ҳимоячиси қилиб тайёрлашда, «тарбияси қийин» болалар билан ишлашда яқиндан ёрдам беришлари мумкин. Интернационалист жангчилар ҳар қандай даражадаги комсомол етакчилари ҳам бўла оладилар. Тажриба шуни тасдиқламоқдаки, секретарь сайловида икки-уч номзод орасида интернационалист жангчиларга кўпроқ ишонч билдирилмоқда.

Комсомол етакчилари ҳақида гап бораркан, шуни эътироф этиш кераки, ёшларнинг шу кунги раҳбарлари бутун бир фазилатлар мажмуасига эга бўлишлари лозим. Ёшлар кимга ишонсалар ана шуни ўзларига раҳбар қилиб сайлаб қўйишлари зарур. Ҳозиргача район, шаҳар комсомол комитетлари секретарларининг, шунингдек ўзининг асосий хизматидан озод қилинган комсомол ходимларининг учдан бир қисми бир неча номзодлар орасидан сайланди. Комсомоллар Андижон область комсомол комитети иккинчи секретарини пленумда уч номзод орасидан танлаб олдилар. «Дублёр» ҳафталиклари ва ойликларини ўтказиш кадрлар резервини тайёрлашнинг янги формасига айланди. Ана шу ҳафталик ва ойликлар давомида резервдаги кадрларга келгусида ўзлари ишлайдиган участкаларда «сайқал» беріляпти.

Комсомол ишини демократиялаштириш амалдаги қайта қуришнинг энг муҳим ва таркибий қисмидир. Республика телевиденееси ва ёшлар газеталарида секретарларнинг анъанага айланган тўғридан-тўғри алоқа линияларига чиқишлари ана шу соҳада амалга оширилаётган тадбирларнинг бирідир. Бу чиқишларда ёшларнинг кўпгина сира ҳам кутилмаган саволларига жавоб қайтаришга тўғри келяпти. Савол-жавоблар кейинги даврда кўпроқ ёшларнинг давлатни бошқаришдаги иштирокини кенгайтиришга доир масалаларга тааллуқли бўлаётир. Бу йўналишда ҳам муайян тажрибага эгамиз. Ўзбекистон ЛКСМ XXIII съездидан сўнг ёш депутатлар билан ишлашда тўпланган тажриба ана шулар жумласидандир. Республика комсомоли Марказий Комитети Ўзбекистон ССР Олий Советі Президиуми билан ҳамкорликда «Халқ ҳокимиятини ўрганамиз» шиори остида ёш депутатлар ва комсомол комитетлари секретарларининг республика ва область семинар-кенгашларини ўтказди. Олий Советда ҳамда саккизта область халқ депутатлари Советларида ёшлар муаммоларини ҳал қилишга даъват этилган депутатларнинг комсомол группалари тузилди. Улар комсомол комитетларининг социал аҳамиятга молик вазифаларини бажаришга амалий таъсир кўрсатмоқдалар.

Бу йил Олий ва маҳаллий Советларда «Демократия сабоқлари» ўтказилди. Уларда мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг 248 мингдан кўпроқ ўқувчилари қатнашдилар. Энди бундай тадбирларни ҳар йили СССР ташкил топган кунда ўтказишга қарор қилинди.

Кейинги йилларда министрликлар ва идоралар билан у ёки бу тармоқ корхоналарида комсомол комитетларининг ҳуқуқларини кенгайтириш тўғрисида шартномалар тузилмоқда. Масаланинг бу хилда қўйилиши комсомолнинг ролини кучайтиришга, ёшлар ишлаётган жойларда унинг обрўсини оширишга хизмат қилади, албатта.

Бу йил комсомолнинг юбилейи одатдан ташқари, дабдабали байрам тадбирларисиз, қутлов ва табриклар билан бўладиган тантанали юбилей йиғилишларисиз ўтказилади. Шундай бўлсада, 70 ёш Союзимиз ҳаётида қувончли воқеадир. Шу кунларда бутун мамлакат ва республикамиз бўйлаб турли хил меҳнат тадбирлари, партия ва комсомол ветеранлари билан, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегатлари, партия ва совет органларининг раҳбарлари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Район, шаҳар комсомол комитетлари, бошланғич комсомол ташкилотлари ўртасида энг яхши социал аҳамиятга молик ишлар кўриги якунланди.

Мамлакат ва республика комсомоли ўз байрамини амалий ишлар билан кутиб олмоқда. Халқимиз ўз фарзандлари фаолиятига ана шу ишларга қараб баҳо бераяпти.

А. НОСИРОВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари.

ЕТИЛГАН МАСАЛАЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ШИЖОАТ ЕТИШМАЯПТИ

Ҳозир комсомолларда жўшқинлик, фидокорлик етишмаяпти. Масалан, қишлоқ хўжалигида комсомолнинг фаолияти маккажўхори етиштиришга оталиқ қилишдан иборат бўлиб қолган. Бошқа соҳалардаги аҳвол ҳам бундан қолишмайди. Бундан ташқари, ёшлар орасида гиёҳвандлик, ичкиликбозлик, безорилик авж олиб кетаётганини қандай тушуниш мумкин! Менимча, бундай камчилик ва нуқсонларга комсомолга ёппасига қабул қилиш каби нотўғри иш услуби ҳам сабаб бўляпти.

Биз комсомолга кирган пайтларда одатда чуқур тайёргарлик кўриларди. Ячейка берган дастлабки жиддий топшириқларни сидқидилдан бажарардик. Синов муддатидан ўтиб, комсомолга қабул қилингач, зиммамиздаги катта масъулиятни, айни пайтда фахр туйғусини ҳис этардик. Ҳозирги мактаб парталаридан тўғри комсомолга қабул қилинаётган ўсмирлар шундай туйғуни ҳис этишармикан!!

Айни пайтда республикамиз партия ташкилотларида жанговарлик кўриги қизғин давом этяпти. Нима учун шундай кўрикни комсомол ташкилотларида ҳам ўтказиш мумкин эмас? Умуман, Ленин комсомолининг шонли анъаналарини янада жонлантириш, унинг фаолиятига жўшқинлик, шижоат бахш этиш пайти келди.

А. ТОШПЎЛАТОВ,
Меҳнат ва уруш ветерани, 1939 йилдан КПСС аъзоси, Фрунзе районн.

ҒАМХЎРЛИК КЕРАК

Районимизда ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар суст олиб борилаяпти. Бу, айниқса комсомол ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида яққол сезилиб қолди. Айрим бошланғич партия ташкилотлари секретарлари ва раҳбар коммунистлар комсомол ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида қатнашишдан бош тортяптилар. Масалан, Тахиатошдаги 11-автотранспорт корхонаси директори У. Юсупов комсомол ёшидан ўтганлигини рўкач қилиб, комсомол йиғилишида қатнашмади. Асаб касалликлари диспансери бош врачи Р. Алиева эса хўжалик ишлари ошиб-тошиб ётганлигини баҳона қилди.

Биз қайта қуриш ва янгиланиш жараёнида ҳар бир комсомол аъзоси актив иштирок этишини таъминлашимиз зарур. Айниқса, умумтаълим мактаблари фаолиятини тубдан қайта қуриш лозим. Бу— давр тақозоси. Аммо партия ташкилотларининг яқиндан амалий ёрдамисиз ҳозирги куннинг долзарб муаммоларини ҳал этиш қийин.

А. ИБРОҲИМОВ,
Хўжайли район комсомол комитетининг биринчи секретари.

● ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ МАМЛАКАТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЕЛКАМА-ЕЛКА

Республикамиз комсомол-ёшлари Бутуниттифоқ зарбдор қурилишларида сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, уларнинг Ноқоратупроқ ўлкага оталиқ ёрдами кўрсатиш борасидаги ташаббуслари диққатга сазовордир. Яқинда жамоатчи мухбиримиз С. РУСТАМОВ РСФСРдаги «Узновгородводстрой» ҳамда «Ивановоирсовхозстрой» трестларида бўлиб, у ерга комсомол йўлланмаси билан борган ҳамюртларимиз вакиллари билан суҳбатлашди.

Баҳриддин ЧОРИЕВ, Новгород область Шимск районидаги «Тошкент-1», механизациялашган кўчма колонна механизатори: — Мен 1980 йилда «Бухараирстрой»га қарашли Қоракўл районидаги механизациялашган кўчма колоннадан комсомол йўлланмаси билан «Узновгородводстрой» трестига ишга келдим. Волхов дарёси соҳилларидаги қадимий рус диёри кўпчилик ҳамюртларимиз қатори мени ҳам ўзига ром этди. Шу ерда уйли-жойли ва икки нафар фарзандли бўлдим.

Иш фаолиятимизга келсак, ўзбекистонлик қурувчилар оталиқ ёрдами кўрсатиш учун келган 1976 йилдан буён трестимиз 113 минг квадрат метр турар жой бинолари қуриб фойдаланишга топширди. 44 минг гектар ернинг захи қочирилиб, ишлаб чиқариш оборотига киритилди. Бир сўз билан айтганда, ҳозир биз қуриб, ўзлаштираётган «Тошкент» совхозини фойдаланишга топширишга тараддуд кўряпмиз. Бундай улкан ишларни амалга оширишда барча ўзбекистонлик комсомол-ёшлар қатори менинг ҳам ҳиссам борлигидан фахрланаман.

Мамлакатимизда юз бераётган қайта қуриш, янгиланиш жараёни биз меҳнат қилаётган участкаларда ҳам ўз аксини топаётир. Айни кунларда трестимиз, жумладан, кўчма колоннамизда ҳам хўжалик юритишнинг янги — тўла хўжалик ҳисоби усулига ўтишга ҳозирлик кўрилмоқда. Шу кунларда деярли ҳамма жойда бригада пудрати асосида иш олиб борилмоқда. Бу эса меҳнат унумдорлигининг ошишига, таннархнинг арзонлашишига олиб келаётир.

Фурсатдан фойдаланиб Ленин комсомоли сафидан етишиб чиққан ташаббускор ҳамюртларим —Шуҳрат Исмоилов, Геннадий Тошматов, Комилжон Ортиқов, Шавкат Эргашевлар номини алоҳида тилга олмоқчиман. Улар ўз зиммаларидаги план топшириқларини ҳамиша ортиғи билан уддалаб, новгородлик дўстларимизнинг олқишига сазовор бўлишмоқда.

Жума ЧЎТБОЕВ, Иваново областидаги «Дружба» совхози қурувчиси: — Менинг Ноқоратупроқ ўлкадаги меҳнат фаолиятим бошқаларникига қараганда кўпроқ. Бу ерда кўпчилик ҳамкасбларим қатори «Голодностепстрой»га қарашли Гагарин шаҳридаги 17-механизациялашган кўчма колоннадан 1975 йилда келганман. Мен билан бирга «Ивановоирсовхозстрой» трестига келган комсомол-ёшларнинг кўпчилиги эндиликда қалб даъвати билан бу ерга келаётган йигит-қизларга устозлик қилишмоқда.

Кейинги уч йил давомида бизнинг кўчма колоннамиз «Дружба» совхозида 320 ўринли мактаб, 140-ўринли болалар боғчаси, шунингдек, кўплаб турар жой бинолари, социал, маданий-маиший объектлар қуриб фойдаланишга топширди. Ҳозир хўжаликка қарашли қишки ва ёзги теплица қуриш ишлари қизғин олиб борилмоқда.

Биз билан ёнма-ён меҳнат қилаётган 21-механизациялашган кўчма колонна ишчиларининг ҳам ютуқлари қувончли бўлаётир. Бу ҳамкасбларимиз шу пайтгача 1000 тонна ғалла сақлашга мўлжалланган омбор, умумий сатҳи 191,6 квадрат метр бўлган икки қаватли турар жой биноси, шунингдек, 4 километрли магистрал йўлни фойдаланишга топширдилар. Бу улкан вазифаларни ҳал этишда ВЛКСМ 70 йиллиги шарафига бағишлаб уюштирилган социалистик мусобақа муҳим роль ўйнади, албатта.

Хуллас, республикамиздан Ноқоратупроқ ўлкага оталиқ ёрдами кўрсатиш учун келган ёшлар ўзларига билдирилган ишончни оқлаш мақсадида барча билим ва тажрибаларини ишга солмоқдалар.

АЛАНГА

ЕКИ ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИ БИРИНЧИ СЪЕЗДИНИНГ ДЕЛЕГАТИ ХУРРАМ РОФИЕВНИНГ БУГУНГИ ЎЙЛАРИ

Самарқанднинг кўҳна, қадимий жойларидан бири — Гўри Амир мақбараси ёнида одмигина ҳовли бор. Ҳар куни бу ердан саксонларни қоралаб қолган бир киши ҳассага таяниб йўлга чиқади. Чойхонадагилар унга ҳазил қилишади:

— Бир умрга комсомол бўлиб қоламан деган экансиз-да, отахон, қани бир пиёла чойимиз бор.

— Бугун область ветеранлари кенгашида ахборотим бор. Савдони текшириб чиқдим, жуда кўп камчиликлар топдим, шошиб турибман, узр..

У ҳар куни шошиб турганини айтади. Гоҳида олий ўқув юртларига, гоҳида ҳарбий комиссариатга, гоҳида область комсомол комитетига ошиқаётган бўлади. 78 ёшли отахон Улуғ Ватан урушининг биринчи группа инвалиди бу қадар куч-ғайратни, шижоатни қайдан олди?

— Мен 14—15 ёшимда комсомолнинг масъулиятли топшириқларини бажарар эдим, — дейди у. — 1925 йилда унинг I съездида қатнашдим. Ўшандаёқ яшаш—кураш эканлигини англадим.

СПРАВКА: Хуррам Рофиев инқилоб, тикланиш йилларида саводсизликни тугатиш, ер ислоҳотини ўтказиш, хотин-қизлар озодлигини барқарор этиш ҳаракатларида фаол қатнашди. Тошкентда, Сурхондарёда, Қарши, Самарқанддаги ишлари ҳақида жуда кўп ҳужжатлар сақланган. 1931 йилда Бойсунда Иброҳимбек тўдасини тор-мор этишда ташкилотчилик қилди.

Хуррам ака комсомол фаоллари ҳузурида сўзга чиқса, энг аввало расмиятчиликни, қоғозбозликни қоралайди.

— Комсомолга дастлабки йиллардан битта яхши анъана қолган: ташаббус кўтариб чиқиш, — дейди у. — Аммо ҳар йили ўнлаб ташаббуслар қабул қилинадию, қоғозда қолади. Бу, уларга кимдан мерос бўлиб қолди? Ҳатто уруш йилларида ҳам бу қадар эътиборсизлик, лоқайдлик йўқ эди. Айтилган сўзни бажариш — комсомол учун қонунга айланарди.

Бугун қайта қуриш шамоли ҳаммага йўл очди. Лекин ҳали ҳам комсомоллар орқада қўрқиб-писиб юришибди. Дадил бўлиш керак. Бир мисолни айтаман: 1936—1939 йилларда, Қарши педагогика билим юртида ўқув бўлими мудири, кейин эса директор бўлдим. Оғир йиллар эди. Директорни судсиз, сўроқсиз қамашди. Ҳатто комендантни ҳам олиб кетишди. Талабаларга овқат берайлик десак, омборхона муҳрланган. Умр йўлдошим Мушаррафни болаларимиз билан Самарқандга жўнатдим. Ўзим эса НКВД вакили ёнига бордим.

— Мени ҳам қаманг, — дедим.

— Нима гап ўзи? — деди у пинагини бузмай.

— Билим юртида ҳеч ким қолмади. Ҳатто комендантни ҳам...

— У халқ душмани, гурунчга тош қўшган!

— Ахир...

Гапим бўғзимда қолди, улар мени чиқариб юборишди. Демоқчиманки, ўша пайтда ҳам дадил туриб гапирадиган кишидан чўчишарди. Ҳа, ҳеч қачон қўрқмаслик керак. Ҳақиқат учун, адолат учун курашда комсомол жарчи бўлиши керак. Самарқандда савдо, транспорт, маиший хизмат оғир аҳволда. Нега комсомол жим?! Балки бугун тўй кунида бу гаплар кимларгадир ёқмас. Ҳа, тўй кунларида ёмон одамни ҳам яхши, деб алқашга ўрганиб қолганмиз. Менимча, тўйми, бошқа кунми, барибир, ҳақиқатни гапиришимиз керак...

СПРАВКА: «Биринчи ўзбек ўқитувчиларидан бўлган ва ўзбек совет мактабларини ташкил этишда фаол қатнашган, «Ҳужум» ҳаракатининг иштирокчиси Хуррам Рофиевнинг ҳужжатлари Самарқанд тарих-архитектура ва бадиий музей-қўриқхонасида сақланмоқда. Акт №195». Бу ердаги ҳужжатларга назар солсангиз у кўплаб орденлар, медаллар, Иттифоқ, республика, область миқёсидаги фахрий ёрлиқларга сазовор бўлганини сезасиз. Комсомол, депутат сифатидаги фаолияти ҳам ҳужжатларда акс этган.

Республика аҳамиятига эга шахсий пенсионер Хуррам ота Рофиевга кўпчилик ҳавас билан қарайди .

— Менга комсомол алангаси куч бағишлайди, — дейди отахон. — Бугун комсомол учун табаррук бўлган кунда ҳар бир киши қалбида ана шундай аланга ёниб туришини истайман.

Аланга! Бу қалбни, дилни, кўз кўрган манзилни, йўлни, бугунни, эртани, истиқболни мунаввар айлагувчи ёғду. Хуррам отанинг қалбидаги бу ёғду ўнлаб бошқа қалбларга ҳам нурафшонлик олиб кирмоқда.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАРМАКОЛОГИЯНИНГ ИЛМИЙ АСОСЛАРИ

Фармакологлар VI Бутуниттифоқ съезди Тошкентда ўз ишини ниҳоясига етказди. Съездда совет олимлари, клиника врачлари, фармакология саноатининг вакилларидан беш юздан ортиқ киши қатнашди.

Съездга Буюк Британия, ГДР, Куба, АҚШ, ГФР, Чехословакия, Япониядан, бошқа мамлакатлардан келган қарийб 30 нафар таниқли тадқиқотчи ва мутахассисдан иборат чет эллик меҳмонлар ялпи мажлислар, муаммо ва мавзуларга бағишланган симпозиумларда ҳозир бўлдилар ва мунозараларда қатнашдилар.

— Съезд ҳам совет, ҳам чет эллик қатнашчиларнинг умумий фикрича, Ўзбекистон пойтахтидаги учрашув қизиқарли ва самарали бўлди, — деб таъкидлади мухбир билан суҳбатда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биоорганик химия институти фармакология лабораториясининг мудири профессор С. Ҳ. Носиров. У Беруний номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати, нафақат мамлакатимизда, ҳатто чет элларда ҳам тезда машҳур бўлиб кетган чекишга қарши дори-анабазин гидрохлорид муаллифларидан биридир. — «Фармакология ва фан-техника тараққиёти» мавзуига бағишланган бу йилги съезд ниҳоятда қизиқарли бўлиши муҳокама программасига киритилган илмий ва амалий муаммоларнинг актуаллиги билан боғлиқдир. Мунозаралар чоғида таъкидланганидек, фармакология фанининг бундан буёнги ривожланиш йўли революцион қайта қуриш орқали, тадқиқотларни ташкил этиш ва улар методикасида туб сифат ўзгаришларини амалга ошириш, уларнинг конкрет клиника масалаларини ҳал этишга қаратилиши орқали ўтади.

Ўзбекистон илмий коллективлари съездга йигирмадан ортиқ доклад тақдим этдилар. Ўрта Осиё фармакологиянинг ватанидир, бугунги тадқиқотчилар — минг йил аввал бу ерда Абу Али ибн Сино, Беруний асос солган илмий анъаналарнинг бевосита ворисларидир. Бу буюк туғма олимларнинг хотираси ва ишига ҳурмат бу йилги съезд ўтказиладиган жойни танлашни кўп жиҳатдан белгилаб берди. Ҳозир умумий ва клиник фармокология муаммолари тўққизта олий мактаб кафедраларида, кардиология илмий-тадқиқот институти, ўсимлик моддалари химияси, биоорганик химия, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институтлари проблема лабораторияларида ўрганилмоқда ва ишлаб чиқилмоқда. Тадқиқотлар натижаларини, янги доривор воситаларни фармакология практикасига жорий этишга қаратилган республика академия лабораториялари иши тақдирланди.

Съезд совет фармакологиясини ривожлантириш истиқболларини, медицина фани ва соғлиқни сақлаш системасини қайта қуриш шароитида унинг конкрет вазифаларини белгилаб берувчи резолюция қабул қилди.

Делегатлар фармакологлар Бутуниттифоқ илмий жамияти правлениесининг фаолиятини асосан маъқуллаб, жамият раҳбар органларининг янги составини сайладилар. СССР Медицина фанлари академиясининг академиги, СССР Медицина фанлари академияси фармакология институтининг директори А. В. Вальдман яна правление раиси этиб сайланди.

(ЎзТАГ).

Республикамизда ўз репертуари ва ижрочилик маҳорати билан танилган халқ ҳаваскорлик коллективлари анчагина. Ғазалкент шаҳрининг «Фрондшафт» («Дўстлик») ансамбли ана шундай коллективлардан. Унда немис миллатига мансуб ёшлар, ишчилар, хизматчилар иштирок этишади. Ансамбль программасидан ўрин олган куй, қўшиқ ва рақслар, интернационал характери билан диққатга сазовор. «Фрондшафт» область ва республика миқёсида ўтказилаётган турли санъат кўрикларида муваффақиятли қатнашиб келмоқда.

СУРАТДА: ансамбль Тошкентда республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси эстрада саҳнасида ўз ижрочилик маҳоратини намойиш этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

САВОЛЛАРГА ОЛИМЛАР ЖАВОБ ҚАЙТАРИШМОҚДА

Ўзбекистоннинг таниқли аграрчи мутахассислари бригадаси Фарғона области хўжаликларида бўлди. Республиканинг «Билим» жамияти ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лекторлар группаси уюштирган сафарда қишлоқ хўжалик фани соҳасида иш олиб бораётган, қишлоқда фан-техника тараққиётини ривожлантиришда фаол қатнашаётган академиклар, фан докторлари иштирок этдилар.

— Меҳнаткашлар билан ҳар бир учрашув қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада такомиллаштириш йўллари тўғрисидаги ўткир, манфаатдор фикрлашувга айланиб кетди, — дейди группа раҳбари Экспериментал биология институтининг директори А. Абдуллаев. — Олимлар маҳаллий фактларга асосланиб турли тармоқлардаги илмий ютуқлар тўғрисида тушунарли ва оммабоп тарзда гапириб бердилар, пудрат, хўжалик ҳисобининг барча турларини жорий этиш муаммоларига катта эътибор бердилар, ўз харажатларини ўзи қоплаш, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўзини-ўзи бошқариш принципларини батафсил таҳлил этдилар.

Бундай амалий, конкрет мавзу олимлар сайёр бригадаси ишининг муваффақиятини белгилаб берди. Учрашувларда уларга ўнлаб жиддий саволлар берилди ва ҳар бир жавобга малакали батафсил жавоб қайтарилди. Ўзбекистоннинг бошқа областларига ҳам шундай сафарлар уюштириш мўлжалланган.

(ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони»нинг Бухоро областидаги қабулхонасида

«Ҳурматли редакция! Районимиз территориясида Хўжа Уббон деб аталмиш «муқаддас жой» мавжуд. «Совет Ўзбекистони» газетаси 1986 йил 23 сентябрда «Тарбиявий ишнинг самараси бўлсин» сарлавҳали мақоласида бу «муқаддас жой»да содир бўлаётган воқеалар учун район идеология ташкилотларини танқид қилган эди.

Лекин ўшандан буён аҳвол ўзгаргани йўқ. Фақат 1987-1988 йилларнинг апрель-сентябрь ойларида Ўрта Осиё республикаларидан кўплаб кишилар дардига шифо излаб, келиб-кетдилар. Мутахассислар чиқарган хулосага кўра, бу ердаги сув шифобахш хусусиятга эга. Аммо маҳаллий ташкилотлар бу жойда касалхона ташкил қилиш, ҳеч бўлмаганда атрофини ободонлаштириш, медицина назоратини йўлга қўйиш ва шу йўл билан юқумли касалликлар олдини олиш тадбирларини кўришмаяпти. Газета яна мавзуга қайтиши зарур, деб ҳисоблайман.

Ҳусен САПАРОВ,
Ромитан район санитария ва эпидемиология станцияси бош врачи».

Қабулхонага тушган мазкур мактуб бизни йўлга чорлади. Хат муаллифи билан «муқаддас жой»га етиб келганимизда, шифо излаб шу ерда яшаётган беморларнинг кўпчилиги саксовуллар остида баданларини қуёшда тоблаб ўтиришарди. Кимдир тепалик устидаги қудуқдан сув ичмоқда. Яна бирови шу сув билан тайёрланган лойни баданларига суртмоқда.

Ҳа, Урганччўлнинг бир этагида жойлашган бу кимсасиз тепалик баҳор келиши биланоқ гавжум бўлиб кетади. Куз шамоли эсиб, қумликлардан ҳарорат кўтарилиши билан бу жой яна ҳувиллаб қолади.

Район санитария ва эпидемиология станцияси бош врачи шу ерда даволанганлар қолдирган ёзувлар билан бизни таништирди. Уларнинг айримларини келтириб ўтамиз.

«Бу дардга чалинганимга тўрт йил бўляпти. Даволанаман, деб мурожаат қилмаган жойим қолмади. Касалхонада ётиб ўзгариш сезмагач, бир кимсанинг тавсияси билан фирибгар мулла олдига бордим. У бутун баданимни кислота билан куйдириб, саккиз ой тўшак қилиб ётишга тўғри келди. Мана энди бу жойдан шифо топмоқдаман. Бу ерда касалхона очиб, фирибгар шахсларни қувиб чиқариш керак. Санобар Зокирова, Сирдарё областидан».

«Ўзим медицина ходимиман. Лекин замонавий фан дардимни тузатишга ҳозирча ожизлик қилаётир. Ҳар йили шу ерга қатнаб яхши ўзгаришларни ҳис қилмоқдаман. Бу «муқаддас жой»нинг эмас, шифобахш сув, қуёш ва қумнинг таъсири эканлигини яхши биламан. Бу ерда касалхона ташкил қилинса, «муқаддас жой» ўз-ўзидан йўқолиб кетишига ишончим комил. Шарофат Турсунова, Тожикистон ССР Турсунзода шаҳридан».

• *Мавзуга қайтиб*

«АВЛИЁБОБО»НИНГ СИРИ

Лекин «муқаддас жой»да ўрнашиб олган айрим чала муллалар баъзи беморларнинг касаллигидан фойдаланиб, бойлик орттириш билан овора. Бундан бир неча йил муқаддам Г. Фозилов исмли шахс одамларни лақиллатгани учун район газетасида фош этилгач, жиноий жавобгарликка тортилганди. Бу ана шу юлғичларга сабоқ бўлмаган кўринади.

Маълумки, Хўжа Уббон азалдан шифобахш суви билан эл орасида шуҳрат қозонган. Бу ерга Ўрта Осиёда анча кенг тарқалган «витилиго» касаллигига мубтало бўлган шахслар (маҳаллий халқ ўртасида бу касаллик «пес» деб аталади) келишади. Медицина муассасаларида ижобий ўзгаришни ҳис қилмаган беморлар бу ерда шифо топаётганини қандай изоҳлаш мумкин?!

Бундан икки йил муқаддам «Тарбиявий ишнинг самараси бўлсин» сарлавҳали мақолани тайёрлаш жараёнида биз республика Соғлиқни сақлаш министрлиги мутахассисларидан текшириш ўтказиб, бу масалага аниқлик киритишни илтимос қилган эдик. Ўтган йилги мавсумда республика дерматология ва венерология илмий-текшириш институтининг бир группа ходимлари қарийб бир ой ичида шу ерда кузатув ишлари олиб боришди. Ўша пайтда бу ерда даволанаётган 113 кишининг ҳаммаси ёши, неча йил қатнашига қараб группаларга ажратилиб илмий назорат остига олинди.

Илмий-тадқиқот натижалари кутилмаган хулосаларга олиб келди. Бир ой мобайнида сув, қуёш ва қумнинг таъсири остида барча беморларнинг 6-7 проценти тўла шифо топган, 19-20 процентида яхши, 20—50 процентида қониқарли ижобий ўзгаришлар содир бўлган эди. Бу касалхонада замонавий дори-дармонлар билан даволанган тақдирда эришилган натижадан кам эмас эди.

Демак, беморларнинг шифо топаётганига таркибида туз кўп миқдорда бўлган сув, қуёш ва қумнинг таъсири сабаб бўлмоқда. «Авлиёбобо»нинг эса бунга ҳеч қандай алоқаси йўқ. Хўжа Уббон сағанасини ўпиб сажда қилиш билан эмас, шифобахш сувни истеъмол қилиб, баданни қуёш ва қум билан қизитиш туфайли оғир дарддан қутулиш мумкин.

Илмий ходимлар область соғлиқни сақлаш бўлимига қолдириб кетган хулоса конкрет бўлди. Улар бу жойнинг геофизик параметрларини ўргангандан кейин ихтисослаштирилган тери касалликларини даволаш муассасаси очилиши керак, деб тавсия қилишди. Бу хулоса область соғлиқни сақлаш бўлими учун кутилмаган бўлиб чиққани сир эмас. Бўлим раҳбарлари узоқ сукут сақлашдан кейин Ромитан район ижроия комитети раиси номига Хўжа Уббонда даволанаётганлар учун коммунал-маиший шароитлар яратиш тўғрисида илтимосноma жўнатишди. Бу ерда даволаш муассасаси қуриш ёки мавсумий медицина назорати пункти яратиш масаласи эса ҳамон муаммолигича қолмоқда.

— Даволашда шундай ижобий натижаларга эришилган экан, биз Хўжа Уббонда доимий ёки мавсумий физиотерапевтик шифохона ташкил қилишга тайёрмиз, — дейди биз билан суҳбатда область тери-таносил касалликлари шифохонаси бош врачи Э. Маҳмудов. — Аммо биринчи навбатда бу жойни ободонлаштириш масаласини ҳал қилиш зарур. Ромитан район Совети ижроия комитети эса область соғлиқни сақлаш бўлими юборган мактубга ҳатто жавоб юборишни ҳам лозим топмади...

Ижрокомнинг бундай журъатсизлик кўрсатганлигининг сабаблари бор. Турғунлик йилларида текшириб ўтирмай, бу «муқаддас жой»ни йўқотиш учун нималар қилинмади. Олтмишинчи йилларнинг ўрталарида тепаликдаги биноларни портлатиб, йўқ қилишди. Орадан кўп ўтмай улар яна қад кўтаргани, беморлар даволанишни давом эттиргани ҳеч кимни қизиқтирмади. Шундан кейин ўн йиллаб бу ердаги кишилар ҳолидан ҳеч ким хабар олмади. Етмишинчи йилларнинг охирида эса баъзи бир масъул кишиларнинг ҳомийлигида «муқаддас жой»га автомобиль йўли, электр линияси олиб келиш билан чекланилмай, авлиё сағаналари қайта тикланди. Бунга айбдор шахслар жазосини тортишди. Бироқ, автомобиль йўли ёпилди, электр линияси узилди. Зиёратчилар эса ҳамон келишмоқда. Энг ачинарлиси, бу ернинг «муқаддас жой» деб аталиши даволаш ишини ташкил қилиш йўлида тўғаноқ бўлмоқда.

Бундай аҳволда Ромитан районининг ҳам, областнинг ҳам идеология ишига мутасадди ходимлари кузатувчилик позициясини эгаллаб турганликлари таажжуб туғдирмай қўймайди. Эскича иш услуби улар фаолиятида ҳамон устунлик қилаётганига ўхшайди. Ҳолбуки, областда бундай жойларда иш олиб «бориш» тажрибаси мавжуд. Кўп йиллар муқаддам Бухоро район «Ленин йўли» колхозидаги шифобахш чашма ҳам «авлиёбобо» деб аталар эди. Ҳозир у ерда қурилган физиотерапевтик касалхонада беморлар даволанмоқда, «авлиёбобо»ни эса ҳеч ким эсга ҳам олмайди. Шу тажрибани Хўжа Уббонда ҳам қўлланиш пайти келди.

Хўжа Уббонда даволанаётган беморлар атеист олимларимиздан бу ер «муқаддас жой» эмаслигини илмий жиҳатдан исботлаб беришни, касалхона ташкил қилишни талаб қилишмоқда. Масъулиятни зиммадан соқит қилган билан бу муаммони йиллаб ҳал этмасликка ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.
Н. ВОҲИДОВ,
Ромитан район «Коммунистик мўл-кўлчилик учун» газетаси редакторининг ўринбосари.

● ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг октябрь ойи сони босмадан чиқди. У Ленин комсомолининг 70 йиллигига бағишланган материаллар, жумладан, В. И. Лениннинг Россия Коммунистик ёшлар союзининг III Бутунроссия съездида сўзлаган нутқидан олинган цитаталар билан очилади. Журналда шу мавзуда «Ёш ленинчи» газетаси редактори Ж. Раззоқовнинг «Кураш ва синов йўллари» сарлавҳали мақоласи ҳам берилган.

Журналнинг ўтган сонида «Сизда ўзгаришлар борми?» деган янги рубрикаси очилган эди. Бу сонда ана шу рубрика саволларига «Наманганская правда» газетаси редакторининг ўринбосари И. Сизов жавоб беради. «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» — «Сельское хозяйство Узбекистана» журналининг бўлим мудири В. Поплавский «Муаммо моҳиятини оча бориб», Хива район «Коммунизмга» газетасининг масъул секретари А. Сафоев «Ҳужумкор, таъсирчан, ишончли» сарлавҳали мақолалари билан қатнашганлар.

«Кадрлар тайёрлаш долзарб вазифа», «Матбуот обзори» рубрикалари остида М. Даминовнинг «Ҳар бир журналист ўз ўрнида», тарих фанлари кандидати А. Мавруловнинг «Маданият масаласи газета талқинида» сарлавҳали мақолалари босилган. Журналда, шунингдек, профессор О. Саидовнинг моҳир журналист, адиб ва драматург Зиё Саид ижоди ва ҳаётига бағишланган мақоласи билан ҳам танишиш мумкин.

Булардан ташқари, ушбу сонда «Дўстлик меридианларида», «Интернационал алоқалар», «Ҳамкасбларимиз», «1-Халқаро фольклор фестивали», «Рассом ва китоб», «Редакцияга хат», «Изланиш клуби», «Информация» ва бошқа рубрикалар остида ҳам бир қатор материаллар эълон қилинган.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ШАХМАТ:

МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНИ

Қозоғистон пойтахтида ўтказилаётган мамлакат чемпионатида ғолиб муддатидан илгари аниқланди. Новосибирсклик Юлия Демина 16-турда ереванлик Людмила Куликова билан дуранг ўйнаб, жами очколарини 11,5 тага етказган ҳолда муддатидан илгари мамлакат чемпиони номига сазовор бўлди. У ғолиб сифатида зоналараро турнирга йўлланма олди.

ЧИМ ХОККЕЙ:

ИМКОНИЯТ БОЙ БЕРИЛМОҚДА

Эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақалари кескин ва муросасиз давом этмоқда. Олмаота динамочилари Ленинграднинг «Волна» коллективини қабул қилиб (2:0), 24 очко билан иккинчи ўриндаги мавқеини мустаҳкамлади. Свердловск армиячилари эса 26 очко билан пешқадамлик қилишаётган бўлсада, навбатдаги учрашувни Бокунинг «Азнефтехим» коллективи билан ўтказиб (1:2), ютқазишди. Андижоннинг «Звезда» командаси ҳам очколарини бой бермоқда. Бир неча тур илгари фахрли ўринлардан бирига даъвогарлик қилиб, яхши ўйинлар кўрсатаётган хоккейчиларимиз кетма-кет ютқазиб қўйишди. «Звезда» навбатдаги учрашувни ўз майдонида Москванинг «Фили» хоккейчилари билан ўтказишига қарамай, мағлубиятга (0:2) учради. Ўйинлар жадвалининг охиридан иккинчи бўлиб турган Фарғонанинг «Химик» командаси эса ўз майдонида Васильковнинг «Искра» коллективи билан ўйнаб (5:3), ғалаба қозонди. Фарғоналиклар ҳисобида саккизта очко бор.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1988—1989 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишловчи ишчилар, колхозчилар, катта пионер вожатийлари, шунингдек СССР Қуролли Кучлари сафларидан запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчи ишчи ва колхозчилар камида икки йиллик меҳнат стажига эга бўлишлари керак (шогирд сифатида ишлаган вақти ҳисобга олинмайди). Ёшларни ўқишга йўллаш партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг тавсиялари бўйича меҳнат коллективлари йиғилиши, ҳарбий қисмларда эса шахсий состав йиғилишлари қарорлари асосида бевосита корхона, ташкилот ва муассаса раҳбарлари, шунингдек ҳарбий қисмлар қўмондонлиги томонидан амалга оширилади.

Тайёрлов бўлими тингловчиларни «рус тили ва адабиёти» ва «миллий мактабларда рус тили ва адабиёти» факультетларига кириш учун тайёрлайди.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ариза, иш жойи (ҳарбий қисм)дан йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойи (ҳарбий қисм)дан характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари тасдиқлаган), медицина справкаси (086/У форма), 8 дона фотосурат (3х4 см.)ни тақдим этадилар.

Аризалар 1988 йил 25 ноябргача қабул қилинади.

Рус тили ва адабиёти бўйича суҳбатлар 18 ноябрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар.

Адрес: 700110, Тошкент шаҳри, Академик Решетов кўчаси, 4-уй.

МУБОРАК ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ
«МУБАРЕКГАЗПРОМСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ
ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

— бетончилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, монтажчилар, сувоқчи-бўёқчилар, газ-электр пайвандчилар, сантехниклар, металл конструкциялар бўйича 4,6-разрядли электр пайвандчилар

керак

ИШ ҲАҚИ — ИШБАЙ-МУКОФОТЛИ.
1,55 процент коэффициент тўланади.
Ёлғизларга ётоқхона берилади, оилали кишилар навбатга мувофиқ турар жой ва болалари учун мактабгача тарбия муассасаларидан ўрин билан таъминланадилар.

БОШҚАРМА ҚОШИДА ШАҲАРДАН ТАШҚАРИДАГИ ВА ИССИҚКЎЛДА ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИ, ДИСКОТЕКАЛИ МАДАНИЯТ САРОЙИ, СПОРТ МАЙДОНЧАЛАРИ МАВЖУД.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Муборак шаҳри, аҳолини ишга жойлаштириш бюроси. (Телефон 21-195); Муборак шаҳри, 1-микрорайон, «Мубарекгазпромстрой» трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг кадрлар бўлими (Телефон: 21-251).

СССР Савдо министрлигининг
Савдодаги раҳбар ходимлар ва мутахассислар малакасини ошириш институти
КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: савдо-экономика фанлари (доцент, фан кандидати);

доцентлар, катта ўқитувчилар (фан кандидатлари): «Ҳисоб-китоб, назорат ва ҳисобдорлик таҳлили», «Савдони ташкил этиш ва унинг технологияси», «Хўжалик юритишнинг янги шароитларида умумий овқатланиш экономикаси» предметлари бўйича.

Конкурс муддати — 27 ноябргача.

Ариза ва ҳужжатлар филиал директори номига қуйидаги адресга юборилади: Тошкент шаҳри, 173-алоқа бўлими, Бобур кўчаси, 3-уй (Жуковский номидаги «тез ёрдам клиникаси» бекати).

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
В. И. РОМАНОВСКИЙ НОМИДАГИ МАТЕМАТИКА ИНСТИТУТИ
математика статистикаси бўлимининг мудири
(фан доктори)
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 20 кун.

Адрес: 700143, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 29-уй.

●

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг (собиқ)
«УЗАВТОТРАНССНАБ»
моддий-техника таъминоти бош бошқармаси ва унга қарашли Тошкент хўжалик ҳисобидаги базаси

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида кўриб чиқилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
СЕЙСМОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Сейсмологик тадқиқотларни математик моделлаштириш ва автоматлаштириш лабораториясида ишлаш учун (системани математик таъминлашни ишлаб чиқиш учун) **илмий ходим.**

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 20 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700128, Тошкент шаҳри, 128-алоқа бўлими, Хуршид кўчаси, 3-уй.

Справкалар олиш учун телефонлар: 41-52-00, 41-49-64.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

29 октябрь соат 19.00 да

«ПАХТАКОР (Тошкент)— СССР ТЕРМА КОМАНДАСИ

ВЕТЕРАНЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Спорт-буюм лотереяси ўйналади.

Серияларнинг номерлари — 050001 дан 052000 гача.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

●

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/Х да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/Х да **Музаффар қуёш фарзанди** (15.00), **Ҳийлаи шаръий** (19.00).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/Х да **Майсаранинг иши** (19.00).

● *Тингланг, томоша қилинг*

29 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.00 — Ҳужжатли фильм. 9.30 Нега ва нима учун? 10.00 — Самарқанд жилолари. 10.30 — РКСМнинг I съезди. 70 йил ўтгач. 11.30 — Социализм мамлакатларида. 12.00 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 12.30 — Альтернатива. 13.30 — Ашмарен созандалари. 13.45 — Дунё воқеалари. 14.00 — Асллини олганда... 15.30 — Мен сўзнинг қудратини биламан. Фильм-спектакль. 16.55 — СССР Олий Советининг депутатлари сўзлайдилар. 17.05 — Ҳужжатли фильм. 17.25 — Халқаро программа. 18.25 — «Дублёр иш бошлади». Бадиий фильм. 20.00 — Время. 20.35 — Аҳоли рўйхати ҳисобчиси. 20.55 — ВЛКСМ 70 йиллигига. 24.00 — Концерт.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 8.45 — Студия таништиради. 9.35 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 10.20 — Здоровье. 11.05 — Ҳайвонот оламида. 12.10— Компьютер билан мулоқот. 12.55 — Инсон. Ер. Коинот. 13.55 — Фалсафий суҳбатлар. 14.55—«Юрак калитини излаб». Бадиий фильм. 16.30 — Берлинда меҳмонда. 17.05 — Кинопанорама. 18.35 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — О. Меликов. Севги афсонаси балетидан парчалар. 19.45 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 — Время. 20.35 — СССР Олий Советининг депутатлари сўзлайдилар. 20.45 — Фақат мен биламан. Бадиий фильм. 22.15 — Янгиликлар. 22.20 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-I. 9.00 — «Ассалому алайкум». 10.00 — Телефильм. 10.20 —Ҳужжатли экран. 11.30 — «Афсонага айланган қиз». Бадиий фильм. 1-серия. 12.25 — Эстрада калейдоскопи. 13.30 — Техника ижодиёти мактаби. 14.10 — Қўшиғим, жон қўшиғим. 14.50 — Замондас. 17.15 — Мультфильм. 17.35 — ВЛКСМ 70 йиллигига. 18.20 — Улар биринчилардан эдилар. 19.00 — Ахборот. 19.30 — Ёш ижрочилар концерти. 20.00 — Время. 20.35 — Илмий-оммабоп фильм. 20.55 — ВЛКСМ 70 йиллигига.

УзТВ-II. **Фрунзе.** 15.05 — Мультфильм. 15.30 — Жаш кийл. 16.00 — Биринчи. 16.40 — Азем. 17.30 — ВЛКСМ 70 йиллигига бағишланган тантанали кеча. 19.30 — Мезгил.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёшлигим — қуёшлигим. 9.30 — Концерт. 10.15 — Гулшан. 10.50 — Комсомол — партиянинг жанговар резерви. 11.30. — Ёшлик. 12.10 — Строитель Узбекистана. 12.30 — «Лазги» ансамблининг концерти. 12.50 — Шеърий лаҳзалар. 13.00 — Ўзбекистон чорвадори. 13.30 — Музикали программа. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.01 — Давр, воқеалар, кишилар. 15.30 — Болалар учун эшиттириш. 16.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 17.00 — Мусиқа ва саҳна. 18.15 — Фан уфқлари. 18.30 — Ёшлигим — комсомоллигим. 19.20 — Ёшлик. 20.55 — Москва Ёшлар саройидан репортаж.

«Ўзбекбирлашув»нинг Тайёрлаш бош бошқармаси қошидаги Республика момиқ-мўйна базаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари база директори

Ниғмат Охунович ОХУНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Р. — 11077. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. — 249. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12